

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

Bakalářské prezenční studium

2011 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Pavla Raszková

Osobnost člověka s tetováním jako projevem životního stylu

Praha 2012

**Vedoucí bakalářské práce:
PaedDr. Milan Hejdiš, PhD.**

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Full-Time Studies

2011 - 2012

BACHELOR THESIS

Pavla Raszková

Human's personality with tattoo like a display of life style

Prague 2012

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

PaedDr. Milan Hejdiš, PhD.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V..... dne .....

Jméno autorky .....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce panu PaedDr. Milanu Hejdišovi, PhD..

Anotace:

Tato práce se zabývá lidmi, kteří si zvolí tetování. Jaké motivy vedou člověka se pro tetování rozhodnout? Podle čeho si člověk vybere design tetování? Práce začíná historickými zmínkami o tetování. Dále následuje pohled lidí na tetování v dnešní době a také na co by se měl člověk připravit, než si nechá tetování udělat. Práce také popisuje proces tetování a jeho význam. Nakonec je uveden průzkum v podobě dotazníku. Cílem dotazníku je zjistit důvod, pro který se člověk rozhodne pro tetování a co je ovlivní výběru motivu tetování.

Klíčové pojmy:

Bodyart, laser, rukáv, skarifikace, tatér, tatuáž, tetovací motiv, tetovací salón, vyříznutí, zamaskování tetování

Annotation:

This work deal with people, who chose the tattoo. What motives influence people to desides for tattoo? According to what do people choose tattoo design? Work starts with history of tattoo. Next is the people's view on tatto in these days and also on what should people prepare before they let someone to make them a tattoo. Work also describes tattoo process and its meaning. In the end there's a survey in the form of the questionnaire. Main goal of the questionnaire is find out the reason why people deside for tattoo and what influence them in choosing the tattoo design.

Key words:

Bodyart, laser, tattoo sleeve, skarification, tattooist, tattoo design, tattoo saloon, excision, cover-up

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 HISTORIE TETOVÁNÍ V KULTURÁCH.....	10
1.1 Dávnověk	10
1.2 Polynésie	12
1.3 Austrálie	14
1.4 Melanésie	14
1.5 Mikronésie	16
1.6 Borneo	17
1.7 Asie	19
1.8 Japonsko	21
1.9 Arktické oblasti	23
1.10 Severní Amerika	25
1.11 Střední a Jižní Amerika	26
1.12 Afrika a Blízký Východ.....	27
1.13 Evropa.....	28
2 POSTOJ LIDÍ K TETOVÁNÍ V MODERNÍ DOBĚ	30
2.1 Tetování za Československa	30
2.2 Tetování v České republice dnes	31
3 PROCES TETOVÁNÍ A JEHO VÝZNAM.....	35
3.1 Proces rozhodování.....	35
3.2 Motivy a jejich význam.....	36
3.3 Proces aplikace.....	41
3.4 Péče o tetování	42
3.5 Odstraňování tetování	42
4 PRŮZKUM LIDÍ S TETOVÁNÍM	45
4.1 Předmět průzkumu.....	45
4.2 Cíl průzkumu	45
5 VÝSLEDKY DOTAZNÍKU	47
6 DOPORUČENÍ PRO PRAXI.....	53

ZÁVĚR	54
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
PŘÍLOHA A - DOTAZNÍK	I
PŘÍLOHA B – ČLÁNEK ZE STRÁNEK SUPER.CZ	III
PŘÍLOHA C – ČLÁNEK ZE STRÁNEK SUPER.CZ	V
PŘÍLOHA D – TETOVACÍ MOTIVY.....	VII

ÚVOD

Tetování je v dnešní době hodně rozšířená forma kráslení těla. Pro spoustu lidí je způsobem, jak se projevit. Někteří ho využívají pouze jako určitou formu moderního doplňku. Jde o skupinu lidí, která má zájem o tetování jen z důvodu zviditelnění se. Takhle skupina si převážně vybírá motiv z nabízeného katalogu přímo v tetovacím salónu nebo si přinese obrázek, který našla například na internetu. Pro některé má však tetování mnohem hlubší význam. Může jít o snahu vyjádřit svou vlastní osobnost anebo své postoje ke světu a společnosti. Tahle skupina si většinou z katalogu nevybírá. Když už si z katalogu nějaký motiv vybere, tak si ho nechá upravit podle sebe. Většinou si ale nechá někým motiv navrhnout nebo si jej udělá sama. Spousta tatérů je ochotná v návrhu tetování pomoci radou i vlastní výtvořem. Pro potřeby vědecké práce je přínosnější zabývat se druhou uvedenou skupinou, protože nabízí větší možnosti s ohledem na to, že souvisí s osobností člověka.

Vybrala jsem si téma osobnost člověka s tetování jako projevem životního stylu, protože mě tetování fascinuje. Sama již tetování vlastním a určitě si v budoucnu další pořídím. Patřím do skupiny lidí, která se snaží svým tetování vyjádřit svou osobnost a své postoje ke společnosti. Přijde mi zajímavé a také přínosné zabývat se tetováním samotným, tak lidmi, kteří si jej pořídí z důvodu vyjádření sama sebe.

Práce obsahuje historický podklad pro tetování. První zmínky o tetování v různých kulturách historie ilustrují počátky, které souvisí s vývojem společnosti. Tetování bylo spojováno s postavením v určité komunitě. Mělo různé významy, které měly ostatním ukázat, kam člověk patří. Na rozdíl od dnešní doby bylo tetování vnímáno kladně a spojování s vážností a postavením. Dnes je tetování díky historickému vývoji pořád některými lidmi považováno za známku spíše negativní. Představa zločinců z vězení nebo lidí z nějakých sekt není ojedinělá. Jediné, co je společností přijímané, jsou malé tetování klasických motivů vybrané z katalogu využívané pouze jako módní doplněk. Skupiny, které mají netypické, výrazné a velké motivy jsou bohužel ve skupině, která už přijímaná většinou společností není. Tahle skupina, která se snaží projevovat svou osobnost a názory je předmětem této práce. Vybraná

forma kvantitativního výzkumu, kterou je dotazník, pomůže zachytit osobnost takových lidí, jejich životní styl a také jejich motivy k výběru určitých motivů.

1 HISTORIE TETOVÁNÍ V KULTURÁCH

„Tetování je rozšířeno ve všech světadílech a v různých vývojových etapách lidstva.“ (Zítek, 1962, str. 207)

1.1 DÁVNOVĚK

Tetování patří mezi nejstarší formy umění. Většina autorů neuvádí přesná data. Wilfrid Dyson Hambly například uváděl, že první zmínky o tetování spadají do období 6 000 let zpátky v naší známé historii. Někteří archeologové posunuli tuto hranici díky svým nálezům až na 14 000 let zpět v naší historii. Nejstarší prokazatelný nález tatuáže je zmrzlá mrtvola pravěkého muže, kterého našli němečtí turisté Erika a Helmut Simonovi v Ötzském údolí v rakouských Alpách. „Ledový muž“ pojmenovaný Ötzi měl stáří odhadované na 5100 až 5350 let. Ötziho unikátní tetování bylo nejdříve považováno za popáleniny a stopy po bičování. Později bylo na těle nalezeno 14 znamení v podobě čárek, křížků a kroužků. Zkoumání vzorků kůže ukázalo, že technika tetování v mladší době kamenné byla velmi podobná těm dnešním. Kůže se většinou napíchla, rozškrábla nebo rozřízla špičatým nástrojem a do vzniklých ran se vetřelo kašovitě barvivo, kterým nejčastěji býval prášek z dřevěného uhlí smíchaný s vodou nebo slinami. Většina tetování byla nejspíš zhotovena léčitelem, šamanem nebo kouzelníkem. Z různých etnologických materiálů bylo také zjištěno, že znamení na kůži hrála významnou roli v lidovém léčitelství a medicínských postupech.

Před nalezením „Ledového muže“ byla za nejstarší tetování považovány barevné znaky objevené u egyptské kněžky Hathor. Její mumie je datována do období 2040 až 1780 př. n. l. Kněžka se jmenovala Amunet a sloužila bohyni Hathor. Její mumie byla objevena v roce 1891 a tetování na ní objevené bylo dobře viditelné. Tetování byl eliptický útvar z teček na podbřišku, které mělo podle odborníků symbolizovat plodnost a sexualitu. Kresby a fotografie Amunet jsou vyobrazeny v cenné publikaci ve fondu pražského Egyptologického ústavu UK.

Dalším důkazem tetování v Egyptě jsou hliněné figurky z doby před asi 6000 lety. Převážná většina nalezených mumifikovaných těl byla ženského pohlaví. Šlo převážně o tanečnice, zpěvačky, konkubíny, kněžky a harémové milenky. Kromě teček a linek se na těle také objevoval symbol groteskního trpasličího bůžka Bese, který byl považován za ochránce a patrona bujarých radovánek. I přesto že většina tetovaných mumií byly ženy, tak se na dobových vyobrazeních objevují i mužská vyobrazení s tetováním. Hieroglyf, který mohl mít význam pro tetování, byl mentenu. Mumie mužského pohlaví byla zdobena kultovními a ochrannými symboly jako například obraz ptáka se zavřenými očima. Tento symbol měl chránit před uhranutím. Velký rozvoj tetování byl za vlády panovníka Achanatona v období 1364 až 1347 př. n. l. Nejčastějším motivem tehdy bylo slunce, které bylo symbolem jediného boha Atona. Tetování měl i faraon Ramesse II. Veliký (1298 – 1230 př. n. l.) a to na předloktí.

Později se tetování vytrácí. V antice mohlo být tetování sníženo na úroveň „barbarského zvyku“. Ve zmínkách bylo tetování přiřazováno k dělníkům, válečných zajatcům nebo otrokům. Tetování se však neomezuje jenom na země Nilu. Egypt obchodoval s Persií, arabským světem, Lybií, Súdánem, Krétou, Řeckem, Čínou a také nakonec s antickým Římem. Možné je, že se tetování šířilo do kulturních prvků všech těchto zemí. Egypt je ovšem považován za pravlast tetováže a kultury.

Kromě Ötziho a egyptské kněžky Amunet je slavným nálezem také zachované tělo knížete z druhého kurhanu (II) v Pazyryku. V dnešní době se jedná o území Ruska poblíž mongolských hranic. Naleziště se jmenovalo „pazyrycké hrobky nebo pohřby“ a pocházelo z doby 400 let př. n. l. V letech 1929 až 1949 se odkrýváním hrobů zabýval sovětský etnoarcheolog Sergej Ivanovič Ruděnko. Roku 1947 byly nalezeny mumifikované pozůstatky potetovaných jezdců a pastevců z doby železné. V jedné hrobce muže a ženy bylo odhaleno fantastické tetování zobrazující skutečná i bájná zvířata, která byla vyobrazena na rukou a nohou muže. Pazyrycké tetování je příkladem tzv. zvěrného stylu, který je typický pro danou oblast. Motivy měly kromě vysoké

umělecké úrovně také ochrannou roli. Svým majitelům dodávaly ochranu a také jim propůjčovaly vlastnosti zobrazených zvířat.

V červnu roku 1993 archeoložka Natailia Polosmaková učinila další významný nález v Ukoku, v altajských stepích na hranici s Čínou. Šlo o hrobku s přírodně mumifikovanými ostatky vysoké ženy. Ženě bylo asi pětadvacet a měla potetované tělo. Začalo se jí říkat „Zmrzlá princezna z Ukoku. Její tetováž byla podobná té z Pazyruku. Zdobily ji motivy zvířat, jakou jsou vlci, kozy, kočkovité šelmy a vysoké zvěře. Tetování bylo provedeno kostěnými jehlicemi a sazemi v době, kdy byla mladá. Tato dívka měla tetování provedeno nejenom z estetických důvodů, ale nejspíš mělo i mystický význam. Považuje se za dceru knížete, léčitelku, vypravěčku nebo věštkyni.

Roku 1995 byla nalezena mumie válečníka nebo jezdce starého asi 2500 let. Tento Bojovník nebo Jezdec byl objeven ve stejné oblasti jako Princezna. Jeho věk se odhaduje na 25 až 30 let. Podle jeho poranění musel zemřít v souboji nebo zvířetem. Bylo u něj nalezeno krásné tetování jelena na pravém rameni. Na Sibiři byly v devadesátých letech také nalezeny další ostatky tetovaných lidí z pozdější doby. (Rychlík, 2005)

1.2 POLYNÉSIE

Podle významu Polynésie znamená Mnohoostroví. Polynéský trojúhelník tvoří Havajské ostrovy, Nový Zéland a Velikonoční ostrov. První osídlení nastalo asi před 4000 lety z jihovýchodní Asie. Existovaly teorie, že obyvatelé těchto ostrovů mohli být potomky židovské diaspory, která cestovala až z Asie a také mohli přicházet i z Ameriky. V dnešní době je jisté, že osídlení Polynésie postupovalo z Indonésie a Filipín.

Všichni Polynésané byli tetováni. Tetování se měnilo podle souostroví, přičemž nejvyšší dokonalosti dosáhlo na Markézách. Zde se tetovali od hlavy až k patě a mohlo to trvat i třicet let. V tetování vynikali také Maorové se svými složitými obrazci pokrývající jejich tváře. Ženám se tetovala pouze brada a horní ret. Dokladem jsou tzv. lapitské kultury je keramika. Její nejstarší nálezy jsou z Melanésie z období 1500 let př. n. l., které představují náměty

tetovacích motivů. Lapitským uměním se odborně zabýval R. C. Green roku 1979. Tetování odlišovala hierarchické stupně podle rozmanitosti ozdob. Čím byl člen určité třídy více ozdoben tetování, tím bylo vyšší jeho postavení v kmeni.

Tetování v Polynésii dosáhlo uměleckého vrcholu. Vysoké kvality dosahovalo především na Markézách, Novém Zélandu a Samoy a bylo považováno za „svaté řemeslo“, které bylo vykonáváno mistry-tetovači. Tetování se zpravidla vázalo na nějakou důležitou událost v životě člověka a také bylo spojováno s určitými náboženskými obřady. Metody, které se využívaly, byly podobné. Poklepávalo se paličkou na kostěný hřebínek s řadou hrotů a do vzniklých ran se vtírala kašovitá hmota, jejíž pigment byl vyroben z černících semen nebo z pečených a drcených jader oříšků smíšených s rostlinnými šťávami nebo olejem. Celý proces byl doprovázen rituály.

Specifické byly tetováže na Havaji, kde si tetovali jazyk. Jednalo se o smuteční tetováže. Motivy, které se k tomu používaly, připomínaly ornamenty na havajských lýkových látkách. Tetování vytvářeli umělci pery vyrobenými z ptačích kostí. Využíval se černý inkoust, který nakonec získal modrou barvu. Tetování měla mít i magickou moc a složit pro muže jako ochrana v bitvě. Rituální význam mělo tetování asymetrické a symetrické zase dekorativní.

Význam pro dějiny má také tetování z Tahiti. Jde o místo, které se zasloužilo o rozšíření termínu tatau (tetování) do celého světa. Metody tetování byly zapsány kapitánem Jamesem Cookem roku 1768. Ten popisoval, že se využívala barva z drti olejového ořechu a nástrojem byly ostré kosti nebo mušle. Svědectví o tetování na Tahiti v roce 1835 podal také přírodovědec Charles R. Darwin. Ze své cesty poznamenal, že většina mužů je tetována a jejich tetování působí půvabně. Tetování přirovnával ke stromu ovinutého liánou. Také zmínil, že tetování se neliší u mužů a žen. (Rychlík, 2005)

„Kontakt s Evropany a příliv misionářů si všude v Polynésii vybral krutou daň na tradičních kulturních zvycích. Například tahitský císař Pomari II. v roce 1817 konvertoval ke katolické církvi a tradiční tetováž zcela zakázal.“ (Hemingson, 2010, str. 45)

Tatuáž začala být zakazována, protože byla vnímána jako pozůstatek starých a zlých tradic. Ti, kteří se nechali takhle ozdobit, byli potrestáni. Spolu s tetováním byly zakázány dále i písně a tance. Polynésie byla také decimována chorobami a letargií. Změna nastala roku 1991, kdy se o polynéské tetování začala zajímat Tricia Allenová. Nashromáždila spoustu informací o polynéské kultuře a začala ji obhajovat. Tetování se najednou stalo symbolem rezistence a vzdoru. Roku 1981 se tanečník jménem Teve, který byl rodilý Tahit'án, vydal do Samoy. Nechal se tradičním způsobem potetovat a měl úspěch. Ukázal Polynésanům, že tetování k nim zkrátka patří. Díky cestovatelům, umělcům a etnografům vznikla „nová“ polynéská kultura. (Rychlík, 2005)

1.3 AUSTRÁLIE

Austrálie jako poslední objevený kontinent byla zmapována roku 1606 Willem Janszoonem. Původní obyvatelé byli Australci a jejich počet byl odhadnut na 300 tisíc. Jejich kultura byla prostá a pohybovala se na úrovni doby kamenné. Postupně byli přistěhovalci vybičeni. V dnešní době zůstává původních obyvatel jen několik desítek tisíc. Mají bohatou mytologii, slovní a hudební folklór a také slavnosti. Pro nás mají nepochopitelný sňatkový a příbuzenský systém, skalní malby, tanec a v neposlední řadě také zdobení těla. Zdobení bylo prováděno pomalováním hlinkovými barvami, mezi které patřila bílá a okrová. Při malování na těla měla každá barva význam. Malované obrazce nejčastěji představovaly totem a sloužily především k iniciačním rituálům. Adepti těchto rituálů byli začleňováni do náboženského života kmene. Typické pro muže i ženy bylo také jizvení, které představovalo nejčastější formu tetování. (Rychlík, 2005)

1.4 MELANÉSIE

Melanésie je geografické označení pro oblast jihozápadního Tichého oceánu. Patří zde Fidži, Nové Hebridy, Nová Kaledonie, Nová Británie,

Šalamounovy ostrovy, Irsko a Nová Guinea. Taka část světa i po mnohých změnách zůstává jedním z posledních míst přírodních lidí, která jsou málo pozměněna. Melanésané si na tělesné krášení potrpí. Jizvení a pomalování byly základní způsoby zdobení těla, které bylo odlišné pro muže a ženy. Tetování lze odlišit na tři typy – klasické zavádění barvy pod kůži, jizvení a řízené infekce vyvolávané šťávou z některých rostlin. Nejvíce jsou tetovány ženy. Admiralityanky si například krásí své líce a hrud' kruhovými jizvami, do kterých nanášejí tmavé barvivo. Podle složitosti vzoru se hodnotila cena ženy. Tetovány byly i prsty.

Tetování na Irian Jaya nejlépe zmapoval ruský zoolog Nikolaj Nikolajevič Miklucho-Maklaj, který dorazil na ostrov roku 1870. Jeho zájmu tetování neuniklo, protože se dědí z pokolení na pokolení a tím je specifické pro každé místo. Všechna tetování zakresloval a důkazem jsou také fotografie. Například ve vesnici Chula byly tetovány desetileté dívky po tvářích, pažích, ramenou, spodní části břicha i Venušině pahorku. Všechny dívky byly nesmírně na svá tetování hrdá a ukazovala je. Do dvaceti měly dívky zdobenou hrud' a nohy pod koleny. Tetování u mužů mělo význam kmenové příslušnosti a provádělo se jizvením čepelemi i ohněm.

Domorodci z Torresovy úžiny uctívají žraloky, kteří jsou také námětem jejich tatuáží. U mužů bylo časté tetování ramen, které bylo ženami považováno za neodolatelné. Tato spirálová skarifikace byla potírána červenou a bílou barvou během slavností. Na všech ostrovech Torresovy úžiny je tetování spojováno s obřady dospělosti dívek. Stehna, záda i předloktí se skarifikovala.

Na ostrovech Tanga popisoval tatuáž sociální antropolog F. L. S. Bell roku 1949. Tetování zde prováděly výhradně ženy, které se na to specializovaly. Ženy měly komplikovanější vzory na tvářích, nose, bradě a čele. Nejčastější byly motivy slz a stopy ptáků. Muži měli nejčastěji motivy ploutví a listů. Mezi tetovací nástroje patřil bambus, kus obsidiánu nebo kokosová skořápka. Dále se využívala podložka ze stromových vláken, košík s popelem, kokosové listy a miska mléčné mízy rostliny Euphorbia. Proces trval tak dva měsíce, a pokud se barva dobře nevstřebala, tak se tetovalo za rok

znovu. Tatérky dostávaly drobné dárky za svou práci. Na Tanga se tetování pořizuje většinou až v době svatby a někdy se vůbec nedělá, což vůbec nesnižuje společenskou prestiž. Tetování plní čistě funkci estetickou. (Rychlík, 2005)

1.5 MIKRONÉSIE

Mikronésie je rozsáhlá oblast asi dvou tisíc ostrovů severně od Melanésie. Patří zde Mariánské ostrovy, Yap, souostroví Palau, Nauru, Ponape, Karolíny, Marshallovy ostrovy a Gilbertovy ostrovy. Základem obživy obyvatel bylo mořeplavectví, které mělo vysokou úroveň. Tetování bylo pro mikronéské komunity běžnou záležitostí a také hlavní formou umění. Mezi funkce tetování patřila dekorativní, ochranná, sociální a erotická.

Na Palau jsou domorodci pokryti tečkovaným tetováním od kotníku po střed stehna, což vytváří dojem kalhot. Na Ponapi jde o vzory pokrývající nohy od stehna po kotníky a ruce od lokte po ruční kloub. Na Kusaji jsou zdobeny ruce i nohy pruhy barvy, která má odstín modrošedé. Na Rataku jsou muži ozdobeni čtverci stejné barvy, ale jejich ženy mají zdobená prsa a krk. Na Gilbertových ostrovech se zdobí od ramenou po kolena pruhy ve čtyřech až pěti řadách.

Spousta zmínek je zejména o tetování na ostrově Ponape. Zejména příběh britského Jamese F. O'Connella, který se zde v 19. století oženil. Jeho tetování znázorňovala jména zemřelých náčelníků a vynikajících mužů kmene. Sám později když odjel do Ameriky, tak popisoval místní zvyky s tetováním. Tetovat se podle něj začíná ve čtyřech letech, kdy se pokreslí horní strana ruky. Později v šesti a osmi se tetuje dál až do jedenácti, kdy je tetování hotové. Dále se o tetování na Ponape zmiňoval etnograf Miroslav Stingl. Podle něj bylo tetování zde velmi vkusné. Tetovač (muž nebo žena) používal kaliz (tetovací pero), které mělo rukojeť z kostí a bylo zakončeno ostrými trny keřů. Jako barvivo byla používána místní tuš vyráběná z drceného ořechu (*Aleuritas triloba*) smíšeného s kokosovým olejem. Horní končetiny byly zdobeny podle vlastního vkusu, ale dolní měly přesný řád. Nohy byly rozděleny na čtyři pole a

vyplněny vzory, které byly předepsány. Ženy si zdobily celé tělo složitějšími motivy, a pokud tetování neměly, byly terčem posměchu.

Tetování mělo důležitou roli i na Marshallových ostrovech. Bylo vyhrazeno náčelníkům a vznešeným rodům jako mytický dar dvou bohů (Lewōj a Lanij). Tetování bylo vyhrazeno především pro muže a dělalo se na rukou, nohou, trupu, zádech, ramenou a krku. Tetovat si obličej mohli jenom ti nejvýše postaveni v kmeni. Mezi místní tetovací motivy patřily tvary ryb, kousnutí od rybích zubů, tvary mušlí atd. Motivy nebyly příliš propracované. (Rychlík, 2005)

1.6 BORNEO

Borneo je třetí největší ostrov světa. Je zajímavý, protože se na něm do dnes udrželo tradiční tetování a také zde žijí Dajakové, kteří jsou považováni za ty pravé divochy. Hojně se věnovali tetování, lovu lebek a exokanibalismu. Oficiálně je poslední zabíjení kvůli hlavám zaznamenáno roku 1945, ale cestovatelé hovoří o výskytu i později. Dajakové tvoří asi tři čtvrtiny všech obyvatel Bornea.

Tetování bylo rozlišováno na mužské a ženské. Tělo muže bylo potetováno celé s tím, že některé vzory byly určeny jen pro některé partie. Mezi používané motivy patřily kruhové, cyklické na ramenou nebo zápěstí. Pro komplikovanější motivy byl vyhrazen prostor vnější strany stehů a velmi osobitý byl vzor určený pro krk. O statečnosti a počtu získaných hlav vypovídalo tetování na rukou. Tetování pomáhalo mužům v kmenových bojích od sebe odlišit. Pokud muž cestoval do jiného kmene a nemluvil jejich jazykem, tak jeho tetování mluvilo za něj. U žen tetování zdůrazňovalo vyspělost a atraktivitu a také její dovednosti ve vedení domácnosti. Žena měla být tetováním chráněna před duchy a nepozemskými silami. S tetováním se začínalo v jedenácti a ornamenty se lišily od kmene. Proces tetování byl dlouhý (3 až 4 roky) a tetovány byly především paže, ruce a stehna. Z tetování se dalo rozpoznat postavení ženy v kmeni, čím byl vzor složitější, tím byl status ženy vyšší. (Rychlík, 2005)

„Ženy kmene Long Glat na Borneu začaly své dcery tetovat při jejich první menstruaci, tetovaly jim kruhy na prsty a potom i na dlaně, zápěstí a paty. Mezi 18 a 20 rokem získaly tetování i na přední stranu stehen.“ (Fiksa, 2005, str.10-11)

Tetování prováděly obvykle ženy, které to zdědily. Specifické v technice tetování byly dřevěné vzorníky. Motiv se z nich otiskl na tělo a pak se jehlou, klacíků a kladívka vyťukával. Pigment se vytvářel směsí sazové černě, vody a cukrového sirupu. Vzniklá rána se poté čistila rozdrobenou rýží. Zvláštností je, že při prvním prolití krve v tetovacím procesu měl tetovaný dát tetovači dárek (lasat mata), který měl zahnat neštěstí a zabránit umělcově oslepnutí.

Svět Dajaků byl spojován s vírou na duchy a přesvědčením, že vše se má řešit i ve spirituální rovině. Tetování bylo také spojováno s těmito animistickými představami, mělo udržovat tělo a jeho součásti v nebezpečném světě. Tatuáž i její umístění mělo složitou symboliku. Například tetovaný pták zobrazoval postavení a ochraňoval před silami džungle. Motivy zvířat a rostlin měly zvětšit sílu, zastrašit nebo skrýt bojovníka před nepřáteli.

Tatuáž byla také šamany používána k terapeutickým účelům, které byly prováděny ve zvláštních domech. Tetování a lov lebek byly spjaty s magií, rituálním a společenským životem. I po smrti tatuáž měla osvětlovat temnotu při přechodu Řeky Mrtvých. (Rychlík, 2005)

„Domnívali se, že se tetování změní v pochodeň a poskytne jim osvětlení při cestě do světa duchů. Ten, kdo tetování nemá je odsouzen k věčnému bloudění v říši stínů.“ (Fiksa, 2005, str. 12)

Moderní civilizace se však dotkla i této oblasti. Britská samospráva se snažila zvyk lovení hlav vymýtit, což vedlo k lovení trofejí. Ztrácela se i klasická tatuáž, protože staré symboly začaly být prázdné pro své majitele.

Ženy se už téměř netetují a muži volí působivější obrazce. Příkladem mohou být křesťanské motivy nebo obrazy souložících párů. (Rychlík, 2005)

1.7 ASIE

Protože Asie tvoří skoro třetinu světové pevniny, můžeme zde najít tatuáž „severského typu“ i skarifikaci používanou v tropických oblastech. Tetování však nikdy nebylo moc využíváno na pevninské Asii. Například v Číně a v Indii ženy využívají jen tetování mehndi¹ k předsvatebním účelům.

V oblastech Indonésie, Malajsie a Filipín se vyskytuje tetování, které je podobné stylu z Bornea. Tetují se chlapci i dívky v pubertě. Používají se husté a náročné vzory zvířat a ornamentů. Jako barvivo se používá výtažek z kurkumy a přírodního indiga. Lidé, kteří nejsou tetovaní, jsou považováni za zbabělé, nesamostatné a neschopné vést rodinu. Na Siberutu mělo tetování význam v bratrovražedných válkách, protože sloužilo jako „občanka“. Podle takového tetování se poznalo, z jaké oblasti člověk pochází. Dobře zdokumentované je také tetování u Kaošanů na Tchaj-wanu. Praktikoval se u nich obřadní lov lebek, ale také měli zvyk tetovat novomanžele stejnými znaky. V Thajsku má tetování bohatou tradici. Existují zmiňky o lidech žijících v domech na kůlech, kteří se trvale barvili. Koncem 18. století vyšlo nařízení krále Bangkoku Phra Phutthayotfa (Rama I) o povinnosti občanů vytetovat si jména svých pánů a měst, kde bydlí. Také ve Vietnamu se objevovala tetování stejného typu, ale také se používalo vyobrazení zvířat, protože bylo pokládáno za znak krásy. (Rychlík, 2005)

„Na území dnešní Barmy je již po mnohá staletí zažitou tradicí víra, že tetování je vlastně mocný amunet². Tento vytetovaný amunet pomáhá

---

¹ „Zdobení hennou používá se v Indii především na zdobení nohou žen při slavnostech, jako jsou hlavně svatby“ (Fiksa, R. , 2009)

² Amunet je předmět, který má svou magickou silou chránit svého nositele. Slovo je odvozeno z latinského amuletum, což znamená objekt, který ochraňuje, nebo lékařský prostředek.

předcházet všem možným nebezpečnostem – různým poraněním, nemocem apod.“ (Fiksa, 2005, str. 5)

Barma bývala vždy považována za velmoc. Muži se zde tetovali složitými motivy ptáků, savců a ryb. Očekávalo se, že skrze své tetování člověk získá sílu a statečnost vyobrazeného zvířete. Všechny tetování měly svůj určitý význam. V minulosti byli tito lidé přivázeni do Evropy a vystavováni. Zvláštním příkladem může být jedná horská vesnice, kde se dívkám tetovaly celé obličejy na černo. Podle obyvatel Barmy to nařídil panovník pro všechny dívky poté, co tak jedna učinila, aby si ji nechtěl vzít za ženu.

V Indii nebylo tetování nikdy hojně rozšířené. Tatuáž byla jen pro ženy a sloužila jako ochrana před neštěstím a neplodností. Dívkám se do pigmentu přimíchávalo mateřské mléko, aby nezůstaly bez manžela. Matkám se následně tetovaly speciální značky. Tetované vzory se skládaly z kroužků a teček. Muži se nechávali skarifikovat. V období nadvlády Britů se v Indii objevilo trestanecké tetování godna, které mělo na obličej vyznačovat spáchaný zločin. Tvář si nechávaly tetovat také ženy sekty Namdháří. Popisy byly v sanskrtu a byly znakem absolutního odevzdání. Časem do Indie pronikly moderní japonské a západní styly. Tradiční tetovací způsob zaniká, protože je považován za staromódní.

V Nepálu se tetování také používalo a docházelo zde k míšení různých trendů. Zdobily se těla mužů i žen hinduistickými božstvy, květinami, ptáky nebo mřížkovanou prací. Lidí jsou přesvědčení, že utrpením způsobeným tetováním získají výhody v příštím životě. Také se zde povídá, že své tetování mohou po smrti prodat v ráji. Tetovaly se černé pásy kolem paží a nohou. Do barvy se někdy přidávaly léčivé byliny pro terapeutické účely.

V Číně prošlo tetování několika zvraty. Nejstarší zmínky o tetování pocházejí z doby 1100 př. n. l., kdy existovaly dva typy tetování. První typ se využíval pro označení vyhnanců do odlehlých provincií země. Druhý typ byla móda, která přišla z Egypta přes Arábii. Tetovaly se motivy motýlů, květin a

jemné ornamenty, které se však nedochovaly. Následovalo období pohrdání tetováním, které trvá do dnes. (Rychlík, 2005)

1.8 JAPONSKO

Japonsko je velmi rozmanitá země. Lidé, kteří zde žijí, jsou nazýváni Nippondžin neboli lidé země vycházejícího slunce. Pro svět je jejich kultura reprezentována samuraji, kimony, judem, estetikou, poetikou, kaligrafií, gejšami, pitím čaje, bonsajemi či péčí o květiny. Japonci mohou být považováni za agresivní stejně jako za nevýbojné. Nejstarší nálezy tetování jsou artefakty kultury džómon z období 8000 až 300 př. n. l., která vyráběla keramiku. Nejzajímavější jsou figurky dogú, které jsou podobné známým venuším. Vyražené body na trupu figurek mohly představovat tetování. Náznaky byly i tetovaných obličejů. Funkcí takové tetování byl nejspíš rituál, který se později stal trestem. (Rychlík, 2005)

„První zprávu o tetování jako formě trestu přináší dějiny v roce 720 n. l., kdy japonský císař povolal muže jménem Hamako Muradži z Azumi a řekl mu: Plánoval jsi vzpouru a svržení státní moci. Pro svůj zločin si zasloužíš smrt. Já ti však udělím velikou milost, neboť zmírím tvůj rozsudek smrti a odsoudím tě k potetování.“ (Hemingson, 2010, str. 34)

V Japonsku však tetování dosáhlo později mimořádné obliby a také úrovně. Tetování bývala barevná a velkoplošná. V 17. století se například tetovaly kurtizány prostopášnice, které tak chtěly zvěčnit jména svých milenců a zákazníků. Tetovali se také buddhističtí mniši, kteří si vybírali jako svůj motiv náboženské sliby a zaříkávání. Zlom nastal v 18. století s kulturou Edo, což bylo hlavní město (dnešní Tokio). Prosperoval obchod, umění. Vzniklo divadlo kabuki nebo zápasnický styl sumo. Vydávaly se černobílé i barevné dřevořezy ukijoe, což byly obrazy prchavého světa, na kterých později vycházely i vzory pro tetování. Nejnapaditějších ilustrátorem byl Utawaga Kunijoši. Zpočátku se nechávali tetovat hlavně muži z nižších společenských vrstev. Oblíbenými motivy byli draci, kapři koi nebo také vodní symboly.

Později se v tetování shlédlí i bohatší Japonci. Tetovat se někdy nechávali i samurajové.

Významným stylem bylo horimono. Šlo o vypichované umělecké dílo velkých rozměrů, které bylo velmi finančně náročné. Vzory byly inspirované Japonskými dějinami, mýty a legendami nebo šintoistickým náboženstvím. Každý vzor měl své tradiční místo. Platilo, že tetování pokrývá část těla celoplošně. Zásadně se netetoval obličej. Nejčastěji se používala černá, žlutá, červená a modrozelená barva vyrobená z přírodních materiálů jako je šafrán, kurkuma, hovězí žluč, purpur, indigo, smůla, sezamový olej, saze, uhlí, křída, slupky ořechů nebo kůra různých stromů. Charakteristické pro vyniknutí malby bylo vynechávání pásů nezkrášené kůže. Horimono se skládá ze tří elementů, kterými jsou načrtnutí (sudžibori), stínování (bokaši) a poslední je dobarvování (šu). Tetování se stala nejenom uměním ale také rituálem.

Proces tetování měl několik fází. První byla přípravná fáze, kdy se vybíral motiv, který symbolizoval i vlastnosti nositele. Pokud byl zákazník spokojen a rozhodnut ohledně umístění i typu, tak se předtetoval obrys a vystínoval. Následně se další den barevně vyplnil. K navození příjemné atmosféry se popíjel čas a konverzovalo. Tradičně se k tetování používaly ocelové jehly (hari) v kostěném, dřevěném nebo bambusovém držátku, na které se poklepávalo. Zvykem bylo nápadité horimono pojmenovat.

V 19. století už tetování dělali věhlasní mistři. Po 1872, kdy se Japonsko otvíralo západu, se tetování zakázalo. Existovaly obavy, že bude Japonské tetování považováno za primitivní. Zákony umožňovaly tetovat cizince a ne Japonce. Ze začátku byli tetováni námořníci a později i vysoce postavení lidí, kteří se o něm doslechli. Významným umělcem byl Horičojo, jehož práce byla zručná, precizní, zářivá a jemná. Později dostal nabídku tetovat v Americe, kde také působil řadu let. Významně tím ovlivnil americkou tetovací scénu.

Tetování je i dnes v Japonsku fenomén. Dodržují se dávné zvyky i se využívá moderních metod. Západnímu stylu říkají jobori, svému domácímu wabori a tetování tradičníma metodami tebori. Tetování je tradičně spojováno s mafií, z níž nejznámější je Jakuzo. Tetováním Jakuzo vyjadřovala své ideály a

také odvalu, protože je tetování bolestivé. Tetování není však spojováno jen se zločinností. Na ostrově Amami a Ósumi bylo tetování zvykem žen, které si nechaly tetovat jen hřbety rukou. (Rychlík, 2005)

„Užívání vytetovaných symbolů jako amunet³ přežívá v Japonsku stále. Mívají je hasiči, kteří udržují tradici tetování různých symbolů, jako například vodních živočichů (kapři, vodní draci), kteří mají sílu chránit před ohněm.“ (Fiksa, 2005, str. 10)

Nejslavnější tetování Asiaté jsou Ainové, kteří pocházejí z ostrova Hokkaidó. Ženy si nechávaly vytetovat kníry nad horním rtem od ucha k uchu. Někteří autoři v kníru viděli emancipaci, ale byl spíše znakem sexuální zralosti. Tetování bylo ženám nařízeno jednou z jejich bohyň. Kromě knírů si také ženy nechávaly tetovat rozšířený úsměv. Muži se oproti ženám vůbec netetovali. Dívky se někdy začínaly tetovat už od dvou let, protože jinak by se neprovdaly. Tetovalo se ostrým náčiním a směsí sazí. Také se rituálně jizvili novorozenci vtíráním barviva z březové kůry pod kůži. (Rychlík, 2005)

1.9 ARKTICKÉ OBLASTI

Jedná se o národy Čukotky, Sibiře, Aleut a hlavně Inuity, kteří obývají arktickou oblast. Do této oblasti spadá unikátní tetování, které je prováděno podkožním protahováním děrované jehly s nití, která je obarvená směsí sazí a oleje. Ženy byly tetovány podle věkových skupin a muži podle loveckých úspěchů. Tetování mělo znázorňovat i životní příběhy a následně zemřelé vyprovázelo na onen svět. Všichni Inuité neboli Eskymáci se tetovali a činili tak po dlouhé generace. Nejstarší nálezy tetovaných jsou datovány až na 3000 let. Tatuáž u žen byla prováděna, když dosáhli dvanácti let. Obecně se tetoval

---

³ Amunet je předmět, který má svou magickou silou chránit svého nositele. Slovo je odvozeno z latinského amuletum, což znamená objekt, který ochraňuje, nebo lékařský prostředek.

obličej, ruce, paže, stehna i prsty. Tvář a prsty byly tetovány stejnými druhy čar a drobnou ornamentáží.

Tetování se nevyhnulo ani mužům lovcům, kteří si jej pořizovali jako důkaz svého lovu. Tahle tauáž sestávala z teček na ramenou, kolenech, koktech, kotnících nebo zápěstích. Vytetované obrazce také posléze sloužili jako ochrana před zraněním. Zdobení sloužilo také k okouzlení úlovku nebo k léčbě bolesti, zlepšení zraku. Specialistkami na tetování bývaly starší ženy díky svým zkušenostem s výrobou oděvů, bot a kožichů. Používaly se kostěné a později kovové jehly. Jako barva sloužila tuha, ke které se přidával olej nebo moč. Motiv byl vytvářen v průběhu a dílo bylo hotovo po několika sezeních. Tatuáž sloužila také jako ochrana ducha na posmrtné cestě.

Chantové a Mansové, nazývani sibiřskými indiány, se tetují odjakživa. První zmínky pocházejí z roku 1715 od člověka jménem G. Novickij. Tetování byla praxe žen a před muži se o ní moc nemluvilo. Tetovali se i muži, kterým se však nevysvětloval význam motivů. Rodové a osobní značky se tetovaly mužům a ženám různé piktogramy. Pro umístění tetování se vybíraly ruce, záda, tváře a spodní část nohou. Využívalo se převážně vypichovací metody pomocí čelisti štiky s ostrými zuby, máloky se užívalo šití.

Tatuáž u Čudků bylo prováděno u desetiletých dívek i mladších. Krášlila se brada několika vertikálními linkami a tváře třemi rovnoběžnými, což mělo sloužit jako kouzlo proti neplodnosti. Ženy s potetovanými nosy byly brány jako hrdinky a vynikající manželky. Muži se tetovali kroužky, půlměsíčky nebo tečkami v koutcích úst.

Korjaci a Nivchové byli v tetování ovlivněni japonskými Ainy. Tetovaly se obličej, ruce, podpaží a páteř geometrickými vzory, figurami, tečkami, čarami, zvířaty, květy ale i předměty denní potřeby. Využívalo se rybích kostí a troudu. Tetování se využívalo i k léčebným účelům, kdy se prošívala kůže v okolí bolavého místa. Tetování mělo i umělecké využití. Byla objevena žena, která měla na bradě vytetovanou loď s celou posádkou. (Rychlík, 2005)

1.10 SEVERNÍ AMERIKA

Indiánské kmeny si tetovaly tělo i obličej na obou amerických kontinentech. Za nejstarší důkaz tatuáže je považována kamenná půl metru vysoká figurka z Punta Arenas, která je datována asi kolem roku 500. Jedná se o figurku ženy s malovanými nebo tetovanými body na ramenou. Významnější je objev mumií z nekropole v peruánském Anconu, který je datován přibližně do roku 1100. Tato mumie měla ornamentální tetování opičky, ptáků a plazů na předloktí, rukou a lýtcích. Spekuluje se, zda tetování do Ameriky dorazilo přes Aljašku či z Polynésie. Obecně je jisté, že severoameričtí indiáni používali malování a barvení k válečným účelům. Podrobnosti o tetování u indiánských kmenů chybí, i když je jisté, že tato praxe byla běžná. Například lovci bizonů si tetovali obrazce na hrud' za použití dikobrazích ostnů a rozdrcených uhlíků. Ženy měly tečku na nose, úzkou linku na bradě a drobný kroužek na čele.

První písemné památky, které zmiňují tetování, pocházejí ze 17. století. Různé poznámky od cestovatelů jsou například o Hurónech, kteří si dekorují svá těla ptačími nebo rybími kůstkami. Projevovali tím odvahu a trpělivost. Irokézové si zase nechávali potetovat stehna odpovídajícími motivy za zabité protivníky. Bojovníci kmene Čikasů si také pořizovali hrozivá tetování na hrud' na znamení svých úspěchů. Tetování se také u různých kmenů využívalo jako znamení kmenové příslušnosti nebo jako léčba bolesti. Samozřejmě mělo také magický a náboženský význam. Na jihovýchodě a na Floridě mělo tetování formu okrasy. Tetování mělo černou, modrou a červenou barvu. Často používaným motivem bylo slunce a hadi. Tetování mělo svůj význam a bylo za zásluhy, jak už bylo zmíněno. Nezasloužené tetování se trestalo od kmenové rady, kdy se tetování odstranilo. (Rychlík, 2005)

„Siouxové zase věřili, že když válečník zemře, vsedne jeho duch na přízračného koně a vydá se na cestu k „mnoha srubům“ posmrtného života. Během cesty potká stařenu, která mu zastoupí cestu a přikáže, aby ukázal svá tetování.“ (Hemingson, 2010, str. 54)

Významná oblast pro tetování bylo severozápadní pobřeží, kde žily kmeny Tlinkitů, Haidů, Kwakiutlů, Cimšjanů, Nutků, Bellakulů a Selišů, které měla jednotkou kulturu. Jednalo se převážně o umělce, jejichž dřevěná výroba mohla mít souvislost s tetováním. Podle tetování mohl každý hned poznat hodnost a rodinu druhých. Existovaly tři společenské třídy, mezi které patřila vznešená „šlechta“, svobodný lid a otroci. Tetování byla dlouhodobá záležitost, kterou dělali skoro vždy muži odborníci, kteří si někdy vytvářeli vlastní skicáře rodových motivů. Vybraný obrázek se nejdříve překresliv a posléze se vypichoval kostěnými nebo kovovými jehlami. Při proceduře se využívala „lokální anestézie“ z léčivých bylin a po celou dobu byli přítomní ostatní z kmene. Dříve měl každý své specifické motivy, které se nesměly kopírovat, což v dnešní době už neplatí. K nejoblíbenějším motivům patří neo-tribal tetování. (Rychlík, 2005)

1.11 STŘEDNÍ A JIŽNÍ AMERIKA

První zmínky o tetování jsou už z roku 1519 od cestovatelů z mexického pobřeží Hernán Cortés, kteří byli překvapeni vyobrazením bohů a bůžků na kůži indiánů. Tetování byla křesťany považována za démonská, a proto se jej snažili vymýtit. Zejména Aztékové byli považováni za pohany, protože přinášeli svým bohům i lidské oběti. Tetování se provádělo nejdříve potřením kůže barvou a poté se do kůže jemně řezalo. Proces se prováděl po malých částech, protože byl velmi bolestivý. Přesto se tetovaly i mayské ženy od pasu nahoru s výjimkou prsů kvůli kojení. Ženské kresby byla jemnější a mužské byly dokladem statečnosti. Z mayského tetování se toho moc nedochovalo, protože velké množství mayských kodexů shořelo na hranici.

Později se tetovali i Huastékové, kteří byli nepřáteli Aztéků. Zdobili si tváře a tělo vlnkovitými vzory. O domorodých zvycích podávají více informací misionáři od poloviny 16. století, kteří si všimli i tetování, které považovali za bezbožné. Tetování bylo spjato s rituálem dospívání, hrdinskými činy, kmenovým značením, s „medicínskou praxí“ a nadpřirozenými významy. Tetována byla v některých kmenech obě pohlaví a někde jenom ženy. Tetování bylo velmi rozšířeno v Amazonii a Brazílii. Působilo zde mnoho různých etnik.

Například u kmene Kađuvejů si šlechtici tetovali těla znakem urozenosti, který měl splňovat funkci erbu. Některé kmeny využívaly k tetování šťávu stromu dinipapo, která se používala také k malování. Často se používalo pouhé malován díky stálosti používaných barev, které vydržely i po dvou týdnech.

Důležitou oblastí pro tetování je Gran Chaco, které zasahuje severní Argentin, Paraguay a část Bolívie. Indiáni se zde výrazně tetovali v obličeji. Tetovaly se děti od pěti až sedmi let. U Chorotiů šlo převážně o muže, ale ženy byly tetovány také a u Ašluslajů pouze ženy. První kmen tetoval různé ornamenty, kdežto ten druhý je měl neměnné. K práci se využívaly kaktusové trny. (Rychlík, 2005)

„Jediné domorodé tetování, které dnes v Jižní Americe můžeme zpatřít, praktikují indiánské kmeny, jimž se podařilo vyhnout se kontaktu s Evropany a zůstat v izolaci.“ (Hemingson, 2010, str. 63)

1.12 AFRIKA A BLÍZKÝ VÝCHOD

V Africe kvůli zbarvení pokožky klasickému tetování neholdují, spíše využívají plastickou, skarifikační tatuáž. Tímto způsobem je do ran vtírán různý barevný materiál, nejčastěji prach nebo popel. Výsledkem této procedury jsou hluboké, vystupující jizvy vytvářející různé ornamenty. Vzory mají kmenový, sexuální nebo také iniciační význam. Jsou také projevem odolnosti a odvahy. První důkazy o skarifikační tetováži, které nejsou přímé, lze nalézt ve skalním umění. Některé kresby jsou datovány do doby před 8000 až 5000 lety. Dalšími nálezy jsou soušky, keramika a nástroje denní potřeby. Zvláštní význam mělo zdobení v období otrokářských nájezdů, kdy si příbuzní lépe našli své děti. Znaky se lišily podle kmene a také rodin. Význam nebyl pouze etnický, ale také měl mít magickou ochranu. Ojediněle se vyskytovalo i tetování novorozenců u Jorobů, kteří poté zemřeli. Také využívali tetování jako magickou medicínu na migrénu nebo hadí uštknutí. V Togu se tímto způsobem „léčí“ epilepsie, což je velmi odsuzováno. (Rychlík, 2005)

„První doklady o tetování na Blízkém východě máme od roku 1930, kdy se v údolí Eufratu a Tigridu našly malované figuríny staré zhruba 6000 let.“ (Hemingson, 2010, str. 66)

Po zrození judaismu, křesťanství a islámu bylo tetování všem jejím věřícím zakázáno. Mojžíš takové zdobení zakázal a stejně tak je tomu v Bibli i v Koránu. V arabském světě se přesto tradičně dívky zdobí henou v předsvatebních přípravách. Z roku 1965 existuje zmínka o pouličním tetovači z libanonského hlavního města, který se naučil tetovat od Australana v britské armádě. Jeho zákazníci byli převážně návštěvníci bordelů a prostitutky. Tetoval klasickou metodou na vyholenou kůži červeným nebo černým inkoustem. Tetování je však v arabské kultuře vnímáno jako záliba a cejch nižších vrstev společnosti. (Rychlík, 2005)

1.13 EVROPA

O tetování v Evropě svědčí jen nálezy misek a černého okru, který se používal k malování. Dalším důkazem mohou být zvláštní šídla z Portugalska, Francie, Rumunska a také Skandinávie, která mohou být považována za nástroje k propichování kůže. Zmínky o tetování můžeme najít v dílech antických autorů. Tetování zmiňuje Hérodotos z Halikarnássu u Thráků na území Bulharska a Makedonie, kde mělo sloužit jako odznak důstojenství. Tetování u žen se považovalo jako znak urozenosti. Také řecké vázy z Athén dokladují tetování, protože zobrazují thrácké ženy s motivy zvěře na nohou a pažích. V Řecku bylo tetování nejdříve symbolem prestiže a posléze znakem lůzy, zločinců a otroků. Xenofón z Athén popisuje po svém vojenském tažení do Malé Asie kmen Mossynoikoi, který zdobil záda i hrud' svých dětí tetováním květin. Později byli tetováni i někteří římsí legionáři, kteří sloužili na hranicích Říše.

Tetovali se také Dákové, Britové a Skytové. Informace o dáckém tetování nejsou jednoznačné. Někteří autoři tvrdí, že tetovali pouze otroky. Britové se natírali barvivem z borytu na tmavomodrý odstín, aby vypadali

hrozivěji v bitvě. Skytové, kteří byli lovci lidských skalpů a z lebek si vyráběli číše, měli tetované vzory s kmenovou a rodovou symbolikou. (Rychlík, 2005)

Keltské kmeny došly do Británie kolem roku 400 př. n. l. Pozůstatky jejich kultury se dají nalézt na území Irska, Walesu a Skotska. Tetování bylo v keltské kultuře oblíbený. Mezi běžné motivy patřila spirála, uzly a složité obrazce z propletených pramenů. (Hemingson, 2010)

Tetování se také využívalo ke stigmatizačním účelům jako forma trestu v antických „nebarbarských“ regionech. Stigma mělo v latinských textech význam vypálení, vypichování nebo tetování. Podle historika C. P. Jonese bylo tetování častějším typem trestu než cejchování žhavým železem. Za císaře Valeriána se tetovali odsouzení, kteří pracovali v dolech a kamenolomech. Tetování se stalo nepohodlným a nechtěným stigmatem. Tetovali se také první křesťané na důkaz vzájemnosti a oddanosti Bohu. Motivů byly kříže, nápisy INRI či jehňátka. V souvislosti s biblickými zákazy bylo tetování dále omezováno a považováno za vrtoch služebníků Satana. Roku 787 bylo tetování na koncilu v Celchyth (Chelsea) papežem Hadriánem I. zakázáno úplně. Křesťanství zvítězilo a tetování jako zvyk začalo v Evropě upadat, protože bylo znakem ďáblovým a později znakem čarodějnictví. Až křížové výpravy do Svaté země v 11. a 12. století přinesly jisté znovuoživení zájmu o tetování. Válečníci si dováželi tetované symboly či kříže jako suvenýry. Roku 1956 Američan John Carswell objevil v Jeruzalémě u tatéra Jáкова Razzúka vzorník se 184 klasickými motivy, který se dědil po generace. Motivů později Carswell vydal ve své knize. Křesťanské ženy na Balkáně měla také unikátní tetování sestávající z křížků, hvězdiček a sněhových vloček na předloktí. Obřad tetování se jmenuje nabocati križ a dělali jen převážně starší ženy. Dívky se tetovaly mezi 13 až 16 rokem směsí pryskyřice a sazí, která se nejdříve nanasla ostrou dřevěnou hůlkou na kůži a poté se do krve vypichovala jehlou. Takové práce jsou raritou a větší zájem o tetování vrátily Evropě až zaoceánské plavby, které pomohli začátkům tzv. první renesance tetování. (Rychlík, 2005)

2 POSTOJ LIDÍ K TETOVÁNÍ V MODERNÍ DOBĚ

Tetování v dnešní době spadá do tzv. skupiny Bodyart⁴. Postoj lidí k tetování se v dnešní době hodně liší. Jak už bylo zmíněno v úvodu, existují určité druhy tetování, které jsou společností akceptovatelné. Mezi tyto akceptovatelná tetování patří drobné motivy například tribalového typu, která dokážou být decentní. Samozřejmě také existují skupiny, u kterých je tetování přijímáno jako součást životního stylu. Patří zde například námořníci, motorkáři, rockové hvězdy a samozřejmě sami tatěři.

Přes všechny předsudky a očekávání je tetování jako způsob krášení v dnešní době hojně využíván. Nezáleží na tom, zda jde o ozdobu nebo přímo o projev určitého životního stylu. Pořád jde o téže tetování a stejný postup k jeho získání. Některé názory na tetování z minulosti jsou dnes už spíše úsměvné.

„Tetování se vyskytuje téměř na všech stupních každé kultury. Psychicky nahrazuje oděv, podobně jako malování hlinkou. Muži podléhají této módě více než ženy. Dnes již můžeme označit tetování u nás za projev primitivismu a nevkusu.“ (Zítek, 1962, str. 140)

Krásný příklad toho, jak se můžou názory v průběhu času radikálně měnit. Dnes může být některými tetování pořád vnímáno jako nevkus, ale určitě ne za primitivismus. Také se tetování dnes vyskytuje u žen stejně často jako u muže. Akceptace tetování může pramenit možná i z toho, že mu holhují tolik obdivované známé osobnosti od filmu nebo hudby.

2.1 TETOVÁNÍ ZA ČESKOSLOVENSKA

Většina tetování před Sametovou revolucí vznikala jenom ve vězení nebo na vojně. Člověk si nemohl vybírat, kde si nechá „kérku“ udělat. Bylo

---

⁴ „Renesanční způsoby zdobení jako je tetování, piercing, skarifikace aj. spadají do oblasti zvané právě BODYART.“ (Fiksa R. , 2009, str. 11)

tomu přesně naopak, stávalo se to nahodile a nečekaně. Výraz „kérka“ je vlastně cikánského původu a doslova znamená rýpanec.

První tetování byla velmi bolestivá, protože se používalo vše, co bylo zrovna po ruce. Ve vězení toho zrovna moc na výběr nebylo. Použila se například žiletka, špendlík nebo jehla. Tetování vznikala i přes to, že i mimo vězení bylo těžké sehnat potřebný materiál. Tetovalo se svázanými jehlami upevněnými ve verzatilce a později vznikaly i důmyslně sestrojené mašinky. Vytváření potřebné barvy neznalo mezí. Pálily se pneumatiky, gumové podrážky bot i proslavené lžičky z NDR. Vzniklá hmota se smíchala s vodou pro potřebnou barvu. Inkoust a tuš byla také, ale byla vyhrazena jenom pro vyvolené.

I přesto, že na vojně a ve vězení hrozil za pořízení tetování trest, tak se tomu dělo hojně. Důvody pro její pořízení se lišily, ale nakonec se každý cítil jako vítěz nad tehdejším režimem. Nechali si udělat tetování, aby jim připomínalo po zbytek života, že žít se musí. Už tenkrát o dobré práci tetára rozhodovaly dvě věci a to umění kreslit a čít pro kůži. (Valenta, 2011)

2.2 TETOVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ DNES

Začátky u nás nebyly zrovna lehké. Jak bylo popsáno v předchozí kapitole, tetování bylo kdysi velmi provizorní a také svým způsobem zakázané. Trvalo to nějaký čas, než se z tetování stalo pravé řemeslo. Tyto začátky jsou spojeny se zakládáním prvních tetovacích salónů.

Prvním oficiálně přihlášeným tetovacím studiem bylo UZI roku 1992. Bylo to velmi troufalé a také byly problémy s hygienikou a nedostatečnou legislativou. Byly problémy se sehnáním materiálu, jako jsou tetovací jehly, strojky, sterilizátory, dezinfekční prostředky a barvy. Jelikož existovala možnost cestovat, tak se mohly tyto věci sehnat v zahraničí, ale problém byl domluvit se. Přes všechny potíže a špatný postoj „slušných“ občanů tetovací studia vznikala legálně. Například po úspěchu sci-fi hororu „Vetřelec“ vzniklo v Praze tetovací studio ALIEN.

Vlivem imigrace se k nám také dostaly různé talenty na tetování zejména z východního bloku. Díky nim vznikala většina studií nejdříve v Praze a později i v dalších městech. Díky turistům, kteří si u nás pořídili tetování, k nám začali přijíždět také tatěři ze západu.

V devadesátých letech dostali čeští tatěři možnost studovat díky získaným časopisům a hodnotné literatuře ze zahraničí. Také měli možnost cestovat do zahraničí, kde se mohli přiučit různým tetovacím stylům. (Valenta, 2011)

Tetování u nás samozřejmě ovlivňovali různé vlivy, které se k nám postupem času dostávaly. Každé tetování má své kořeny, jak už bylo popsáno v historii tetování v kulturách dříve. Takže je pochopitelné, že i u nás se styly řídily postupným získáváním a osvojováním různých stylů.

Všichni tatěři u nás tvrdí, že kolébkou tetování je USA. Podle nich jsou zde nejlepší umělci z tatérského řemesla. Zároveň si každý tatér uvědomuje, že byl také ovlivněn uměním japonských mistrů. Vliv americké kultury nastoupil jako první samozřejmě kvůli komunismu. Západní kultura byla tehdy považována za nebezpečí a proto se každý, kdo se chtěl tomuto názoru postavit, tak si pro tetování vybral americký motiv. Tehdy byly oblíbené lebky nebo například motivy bojovníků po vzoru Conana. Rozhodování nad motivem ovlivňovaly nejenom kasovní trháky, reklamy ale i fast foody.

Další vlnou, která k nám dorazila, byl japonský styl. Pro něj jsou běžné mystické obrazy v podobě draků, hadů, tygrů, také rostlin a démonů. V japonských motivech si každý může najít něco, co tvoří život. Proto se začaly objevovat hlavně motivy draků, kaprů a ptáků. Tradičním motivem byla také voda jako velmi oblíbený element. Motivy byly oblíbené u obou pohlaví. Výhodou těchto motivů je také možnost prověřit schopnosti tatéra po všech stránkách. Japonské tetování zahrnuje nejen výtvarnou zručnost, ale také schopnost navrhnout motiv a umístění přímo pro určitého zákazníka, proto jsou tatěři z Japonska považováni za umělce první třídy. (Valenta, 2011)

Tetování u nás se hodně rozvíjelo časem a získanými zkušenostmi. Důležité byli také nové možnosti například dovozy nových barev, které zpestřily tetovací vzory. Americké a Japonské styly nebyly jediné, které ovlivnily naše tatéřské řemeslo.

Další vlny vlivů byly z Holandska, Německa, Velké Británie a dalších. Přinesly nové podněty a vzory. Příkladem můžou být námořnické motivy. Tahle vlna z přímořských států je nazývána Old School neboli Stará Škola. Šlo o čitelné linky a motivy. Některým mohly připadat jako dětské omalovánky, ale přinesly také humor.

Dále následovala New School , která spontánně navazovala. Pozměnil se styl a také náměty, ale hravost a vtip zůstaly. Používaly se více barvy také ztvárnění v 3D. (Valenta, 2011)

Důležitá je zmínka toho, jak to vypadá se styly a motivy u dnešních tatérů v 21. století. Byly už zmíněny začátky a také prvotní vlivy, které formovali tetování u nás. Jak to vypadá dnes a na co se dnešní tatéři zaměřují? Existuje spousta tetovacích salónů, z nichž se každý může specializovat na určité styly podle tatérů, kteří v něm pracují. Čech si dnes může pořídit prakticky cokoli. Jediné, co musí vyřešit je, kde je nejlepší si daný motiv nechat udělat.

Čeští tatéři se hodně zaměřují na realistické pojetí, což je dobře pro dané motivy. Každý tatér si osvojil své vlastní postupy, tetovací strojky, různé typy kůže. Je důležité si tatéra správně vybrat, ne každý zvládne všechny motivy, i když u nás je spousta takových, kteří jsou univerzální. Naše tatéřská scéna je na počátku vrcholu. Pro většinu tatérů není problém vytetovat cokoli kamkoli. Rozdíly jsou akorát ve výtvarné technice, výkonnosti a také způsobu jednání se zákazníkem.

Tetování u nás je na vysoké úrovni. Jediné, co se dá vytknout, je vzdělání tatérů. Ne každý má totiž vrozené komunikační vlastnosti, které jsou v této profesi důležité. Proces tetování začíná probíráním motivu, takže je

potřeba, aby se vše domluvilo před samotným zákrokem. Pomohlo by, kdyby tatér trochu věnoval psychologii. Je důležité, aby dokázal odhadnout vnitřní rozpoložení svého zákazníka a ne každý má pro to vrozené vlohy. Člověk by neměl podlehnout náhlým nápadům na tetování, aby jich později nelitovat. Tatér by měl být v tohle ohledu nápomocný. Měl by pomoci dotvořit osobnost člověka. (Valenta, 2011)

Současné studie tvrdí, že tetování má pětadvacet procent lidí všech společenských vrstev a struktur. Tetování si pořizují různé subkultury jako jsou pankáči, skejt'áci, skinheadi, anarchisti, hooligans, technaři, hippies i satanisti, ale také lidé jako jsou úředníci, právníci, politici a další. Proto je velmi těžké zařadit lidi s tetováním do jedné subkultury. Nejlepší je použít termín „dílní kultura“. Tetování je však většinou vnímáno jako trend nebo móda, kdy se člověk chce odlišovat v měřítkách estetických a tetování má symboliku revolty, svobody nebo názoru. U milovníků tetování je často k vidění tetování „tatto sleeve“⁵ neboli rukáv. (Veselý, 2011)

---

⁵ „Označení pro tetování celistvé pokrývající větší kus kůže, typicky ruku (od ramena až k zápěstí, někdy pouze od loktu, tzv. half sleeve). Obvykle se jedná o specifický motiv jednoho tatéra, výjimečně o „sbírku“ menších kerek, které jsou spojeny jedním motivem nebo pozadím.“ (Veselý, 2011, str. 18)

3 PROCES TETOVÁNÍ A JEHO VÝZNAM

Když se člověk rozhodne pro tetování, vybere motiv a zvolí si tetovací salón, tak zbývá už jenom jediná věc. Samotný proces tetování, který může být více či méně bolestivý. Každý by si měl dopředu zjistit informace o samotném procesu a následné péči o tetování. Není důležité, zda zvolí písemné zdroje nebo internetové. Nejlepší variantou však zůstává osobní zkušenost zprostředkovaná další osobou. Tato kapitola se zaměří na proces rozhodování, motivy a jejich význam, samotnou aplikaci tetování, následnou péči a také problémy spojené s odstraňováním tetování.

3.1 PROCES ROZHODOVÁNÍ

Lidé se zdobí tetováním z různých důvodů. Co je k tomu však doopravdy vede? Je jisté, že ženy a muži přemýšlejí odlišně, takže i jejich tetování se liší. Ženy většinou volí decentnější motivy a také umístění. Muži zase naopak volí „divočejší“ motivy, které chtějí vystavovat. Dalším důvodem může být snaha odlišit se od konzumní společnosti. Někdo se tetováním může hlásit k určité subkultuře. Většina lidí si však tetování zvolí, protože se jim líbí nebo chtějí zvětšit důležitou událost ve svém životě.

U tetování je důležité si uvědomit, že je trvalé a člověk se musí dobře rozmyslet, než si jej nechá udělat. Rozhodnutí by nemělo být zcela spontánní. Existují otázky, které by si měl člověk nejdříve položit. Měl by si uvědomit, proč tetování skutečně chce. Jestli je motivace k tetování založená na módní vlně. Jak na tetování bude reagovat jeho okolí. Zda je dost starý na tetování. Kdy je nejlepší doba na aplikaci tetování. Jestli existují nějaké zdravotní problémy, které mohou bránit v pořízení tetování. V poslední řadě by si měl zjistit něco o bolestivosti tetování.

Stejně jako výběr motivu je důležité také umístění. Například pro ženy není vhodné oblíbené tetování na břicho, protože v těhotenství to může mít za

následek poškození tetování. Také v době hojení by místo nemělo být těsně obepínáno oblečením.

Velice důležitý je také věk. Platí nepsané pravidlo osmnácti let. Ve většině tetovacích salónů se tetování neprovádí mladším osobám bez povolení rodičů. Věková hranice je důležitá, protože mládež pod osmnáct let často mění své názory a postoje. Zvolené tetování by mohlo velice rychle ztratit svůj význam a stát se nechtěným.

Další okolnost, která by se měla zohlednit je roční období. Je velmi důležité, aby se tetování dobře zhojilo. V létě není vhodné koupání nebo opalování. Oproti tomu v zimě zase přílišná sportovní aktivita.

Tetování by si měli také dobře rozmyslet lidé, kteří trpí chronickým onemocněním nebo kožními komplikacemi. V takových případech je nutná konzultace s doktorem. (Fiksa, Tetování, 2011)

3.2 MOTIVY A JEJICH VÝZNAM

Výběr motivu, jak už bylo uvedeno, je velmi důležitý. Správný výběr záleží na mnoha okolnostech. Člověk by si měl hlavně uvědomit, co pro něj tetování bude znamenat. Tetování jako recese nejsou nejlepší nápad, protože v budoucnu se stanou obtíží. V různých kulturách se tetování využívalo především k projevení postavení, léčebným a rituálním účelům nebo také za zásluhy spojené s odvahou. V moderní době, kdy se stává tetování masovější záležitostí, je běžné využití tetování pouze k dekorativním účelům. Samozřejmě existují menší skupinky lidí, které tetováním žijí nebo chtějí projevit svou osobnost či příslušnost k určitému stylu. Příkladem mohou být příznivci gotické subkultury, kteří vnímají tetování následovně.

„Pohané a další spiritualisté si tetování, která se stanou součástí jejich těl, vybírají s nevidanou pozorností. Je zcela nezbytné, aby byl zvolený design symbolický a maximálně významný.“ (Digitalis, 2009, str. 185)

Člověk, který se pro tetování rozhodne, by měl zvážit skutečnost, že každý motiv má svůj zjevný i skrytý význam. Zde je výčet oblíbených motivů a jejich význam pro nositele.

Srdce

Jedná se o symbol lásky, milenců, přátelství, odvahy, milostného pouta, projevu citů a také životní síly. Všechny tyto symboliky srdci patří. Lidé si ho často vybírají jako projev vzájemné lásky. Srdce je nejklasičtější motiv v projevování vzájemných citů a má v tetování mnoho různých podob. (Hemingson, 2010)

Růže

Tatěři zpodobňují nejčastěji růže ze všech květinových motivů. Růže vyjadřuje především lásku čistou. Symbolizuje hluboký cit a neposkvrněnost. Krásu a lásku symbolizovala například ve starém Řecku a Římě. Také spousta pohádek a legend hovořila o růži jako o zdroji lásky a radosti. Zvláštností tohoto symbolu je, že si jej muži vybírají téměř stejně často jako ženy. (Hemingson, 2010)

Voda

Motiv vodního elementu se často objevuje v asijských tetováních nebo například u Polynésanů. Voda se považuje za ženský symbol a mocný impuls proměny, protože odplavuje, očišťuje, a obnovuje. Představuje také princip životodárné vláhy, krevní oběh i mízu rostlin. Symbolizuje také počátek lidského života v podobě plodové vody a vody v oceánech. V čínském a japonském tetování se jako zástupný symbol pro vodu využívá koi kapr. (Hemingson, 2010)

Koi kapr je oblíbený všude ve světě kvůli své škále jasných barev. V Japonsku je spojován s mužností, protože umí slézat vodopády a také se říká, že při chycení klidně čeká na smrt. Tetování zobrazující koi kapra značí odvahu, překonávání překážek a úspěch. (Watkins, 2011)

Oheň

Tetování symbolizující oheň znamená přerod, vášeň či světlo, ničivou sílu a může sloužit také jako varování. Oheň může evokovat také naději,

poznání a světlo, pokud je zobrazeno v podobě plamenů pochodní, svíček nebo majáků. Zobrazení ohnivého fénixe symbolizuje proměnu a znovuzrození. Například v hinduismu je oheň jeden z pěti posvátných živlů, které jsou obsaženy v každé bytosti. V křesťanství má je oheň symbolem Ducha svatého a také se objevuje v popisech pekla. (Hemingson, 2010)

Motýl

Motýl není jenom krásným motivem, ale skrývá v sobě magii, tajemství přírody a lidskou fantazii. Také je symbolem nestálosti, povrchnosti, a pomíjivosti. Celá řada kultur považovalo motýla za symbol přeměny, obnovení a létání. V Japonsku představuje rodící se krásu a půvab mladé dívky. V Číně je symbolem štěstí a manželské pohody. Motiv je velmi oblíbený převážně u žen pro svou krásu. (Hemingson, 2010)

Křídla

Motiv křídel má duchovní nebo také fantaskní symboliku. Rychlost, svobodu a touhu prosadit se mají ptačí křídla. Oproti tomu andělská křídla mají duchovní význam, protože symbolizují vedení a ochranu shůry, prozření a inspiraci. Čarovná moc je ukrytá ve vyobrazených křídlech vázek, víl, motýlů a mytických bytostí. Křídla jsou také znamením proměn a pomáhají člověku proniknout do vyšších sfér. (Hemingson, 2010)

Křídla mohou mít různé podoby. Kromě už zmíněných mohou mít také podobu démonskou, netopýří nebo kombinaci kostí. Takto zvolené motivy křídel jsou vyhledávány zejména v gothických a emo subkulturách.

Čarovný kód

Motiv čarovného kódu má ironický podtext. Varuje nás, že samotný člověk se může stát zbožím. Jde o protest proti společnosti, v které lidé nosí stejné oblečení a také poslouchají stejnou hudbu. Symbol čarovného kódu vyjadřuje nesouhlas se spotřební společností a vyzdvihává rozmanitost a neopakovatelnost jedince. Tento motiv vyhledávají zejména lidé hlásící se k punkové subkultuře. (Hemingson, 2010)

Lebka

Lebka je velmi oblíbený motiv v různých kulturách jako symbol smrti a smrtelnosti člověka. V historii symbolizovala vítězství a také výstrahu pro

poražené. Motorkářům slouží tento symbol jako ochrana proti smrti. V kombinaci s křížem, růží a křídly lebka symbolizovala smrtelnost člověka a také zmrtvýchvstání a život na věčnosti. Dodnes patří mezi velmi oblíbené tetovací motivy. (Hemingson, 2010)

Lebka je také symbolem vitality, protože v procesu rozkladu těla je jeho nejodolnější částí. Také je považována za centrum inteligence, neboť uchovávala mozek. Ve středověku a renesanci byli svatí zobrazováni s lebkou v ruce, aby připomínali nicotnost a pomýjivost lidského světa. (Digitalis, 2009)

Kříž

Jako náboženský symbol je univerzálně uznávaný. Svatým znamením byl už předtím, než ho začali využívat křesťané. Kříž symbolizuje plodnost, nesmrtelnost a spojení země a nebe. Čtyři ramena kříže představovala světové strany, živly a lidskou podstatu. Kříž je oblíbený motiv ve všech možných podobách. (Hemingson, 2010)

Historicky nejstarší kříž měl obě linie stejně dlouhé. Takle varianta symbolizuje metafyzické uspořádání a rovnováhu opačných polarit. Pokud je kříž ještě vsazen do kruhu, tak má význam astrologického symbolu pro Zemi. (Digitalis, 2009)

Dalším příkladem může být keltský kříž, který je jedním z nejmocnějších motivů keltské kultury. Tetování tohoto motivu napovídá o půdoby nositele a touze spojit se s kulturním dědictvím. Také je výrazem ducha lásky. (Watkins, 2011)

Ďábel a démoni

V každé kultuře existuje nějaké ztvárnění zla, které je nazýváno různými jmény jako např.: Satan, Belzebub, Lucifer, Asmodai nebo Mefistofeles. Démonologie rozlišuje mnoho nadpřirozených tvorů. V křesťanství byl Lucifer archanděl, kterého měl Bůh v oblibě, ale nakonec ho pro jeho marnivost, pýchu, slabost a navádění ke vzpouře svrhl z nebes. Lucifer je symbolem divokého a nekontrolovatelného ducha, který propadá všem vášním a temným stránkám lidské povahy. Tetování s ďáblem má

vyjadřovat zhýralého, škodolibého a možná i zlého člověka, který má sklony k hříchu a pokleskům. (Hemingson, 2010)

Anděl

Andělé jsou posly Božími a vyskytují se v mnoha náboženstvích. Často mívají podobu mužů s křídly a svatozáří. Dalšími andělskými symboly jsou trubky, meče, harfy, hůlky a žezla. Andělské tetování je znakem oddanosti, víry a spirituality. Také vyjadřuje vztah k Bohu samotnému. Pro svého nositele může být ochráncem nebo průvodcem v životě. Motiv anděla se často využívá jako památeční tetování. (Hemingson, 2010)

Dalšími obdobami mohou být amorové nebo cherubové, kteří se v tetovacích motivech také vyskytují. Jejich symbolika je velmi podobná. Zvláště u dívek jsou amorové velmi vyhledávaným motivem.

Drak

Tetování draci pocházejí především z Japonska a Číny, kde představují čtyři elementy a světové strany. V Číně byli symbolem nadpřirozené a císařské moci. Byli zobrazováni v různých legendách. Na Západě měli zobrazovat zlo, s kterým se bojovalo. V dnešní době symbolizují magii, ušlechtilost, sílu představitosti, schopnost proměny, věrnost, nezdolnost, schopnost vymanit se z všednosti bytí a moc. (Hemingson, 2010)

Čínský císařský drak byl uctíván pro svou laskavost a inteligenci. Tetování v této podobě má svému nositeli přivolat štěstí a bohatství. (Watkins, 2011)

Jin a Jang

Symbol Jin a Jang symbolizuje dualitu všech věcí v životě a také přírodě. Původ tohoto symbolu je ve staré čínské filozofii. Vše na světě má svůj protiklad, ale zároveň nic není jen černo-bílé. Jin a Jang nejsou absolutním motivem a proto tetování zobrazuje splývání a zaměňování tvarů a barev. (Watkins, 2011)

Kolibřík

Kolibříci fascinují lidstvo svou schopností rychle pohybovat křídly, která vytváří dojem většího počtu. Symbolický potenciál má jejich dlouhý zahnutý zobák do nitra květu, který symbolizuje snahu dostat se k jádru věci.

Ve střední Americe jsou kolibříkovi připisovány nadpřirozené schopnosti. Tetování v této podobě vyjadřuje kouzlo lásky. (Watkins, 2011)

Lapač snů

Tvůrci populárního motivu lapače snů jsou indiáni z kmene Anishinabe. Motiv sestává z oka a sítě, která se podobá pavučině. Lapač snů slouží jako ochrana proti zlým snům. (Watkins, 2011)

Motiv postupem času získal mnoho podob. Do základního motivu se začaly přidávat další symboly, které mají různý význam pro svého nositele.

3.3 PROCES APLIKACE

Jestli člověk prošel úspěšně procesem rozhodování a zohlednil všechny okolnosti, které k tomu patří, tak už mu nic nebrání v návštěvě zvoleného tetovacího studia.

V každém studiu by měla být samozřejmostí čistota, k čemuž dopomáhají dezinfekční prostředky. Také by ve studiu měla být široká nabídka motivů a ochotní pracovníci, kteří vytvoří motiv podle přání. Před aplikací by zákazník měl být poučen o procesu, komplikacích a následné péči. Pro samotnou aplikaci se musí používat jednorázové jehly a rukavice. Také se musí používat speciální tetovací pigmenty. Po aplikaci se musí místo dezinfikovat, zalepit fólií a pečlivě vydezinfikovat pracovní místo. (Fiksa, Tetování, 2011)

Pokud dané studio splňuje všechny zmíněné požadavky, tak nic nebrání tomu, aby se přistoupilo k samotné aplikaci. Ve většině studií se člověk musí nejdříve objednat, aby si mohl být jist, že na něj budou mít v salónu čas. Samotné aplikaci ještě může předcházet sezení, kde je člověk informován o všech okolnostech. Domluví se motiv, umístění a datum provedení.

Každý tatér může mít vlastní postup aplikace, což neznamená, že něco dělá špatně. Nejdříve se probere motiv a umístění, pokud to není předem domluveno. Zhotoví se kresba, která se musí odsouhlasit. Tatér si umyje ruce

dezinfekčními prostředky. Následně se dezinfikuje kůže a popřípadě se také oholí jednorázovým strojčkem. Použije se překreslený motiv, který se pomocí speciálního roztoku přenesou na místo určení. Zákazník ještě naposledy zkontroluje, zda mu motiv vyhovuje. Tatér si připraví své náčiní a nejdříve natetuje hlavní linie. Následuje vyplňování ploch. Hotové tetování se oře do čista, potřou speciálním krémem a zabalí do fólie. Nakonec následuje práce pro tatéra, kdy musí celé místo vyčistit dezinfekcí. (Fiksa, Tetování, 2011)

3.4 PÉČE O TETOVÁNÍ

Člověk by měl o své tetování pečovat, protože barvy mohou postupem času blednout. Hlavním problémem je ultrafialové sluneční záření. Je nutné tetování chránit před přímým, silným slunečním zářením. Časem nevyhnutelně dojde k vyblednutí tetování, kdy je čas si nechat tetování obtáhnout. Interval se liší podle toho, jak se člověk o své tetování stará.

Efekt na poškození tetování má také stárnutí kůže, které je způsobeno slunečním zářením. Tento proces se nazývá „photoaging“. Jde o hrubé nebo mikroskopické změny kůže, které jsou vyvolané působením slunečního záření a ne procesem stárnutí. Na kůži, která byla příliš vystavována působení slunečního záření, se mohou vyskytovat vrásky, žlutavá a suchá kůže. (Fiksa, Tetování, 2011)

Hlavně v létě je důležité své tetování chránit použitím opalovacích krému s vysokou ochranou. Zastínění tetování je také dobrá možnost ochrany. Použít se mohou klobouky, přístřešky, slunečníky nebo různé textilie.

3.5 ODSTRAŇOVÁNÍ TETOVÁNÍ

I přes všechny přípravy se může stát, že člověk si chce nechat pořízené tetování odstranit. Důvodů může být spousta. Největší problém jsou obličejové, jména nebo symboly, které už pro člověka nemají nadále význam. Problémy se

také mohou objevit v novém zaměstnání, kde tetování není tolerováno. Nemilou skutečností je, že spousta lidí si nechá tetování udělat u amatérů. Takové tetování bývá nekvalitní a po čase se vytrácí.

V dnešní době existuje spousta metod odstranění tetování. Je možné využít některou metodu chirurgického zákroku, po které mohou zůstat částečné náznaky pigmentu nebo nevzhledná zjizvení. Úspěšnost zákroku se váže na velikost tetování, umístění, vlastnost kůže, způsob provedení a stáří tetování.

Další metodou je Excision, která lze použít, pokud je tetování malé. Proces je následující. Kožní chirurg aplikuje lokální anestézií, vyřízne nechtěné tetování a ránu zašije. U větších tetování se tento proces dělá po částech nebo se vzniklá rána nahrazuje kůží odebranou z jiného místa.

Při metodě Dermabrasion se aplikuje rozrušování kůže. Místo je následně broušeno za pomoci abrazivního nástroje. Metoda je velmi bolestivá a také při ní dochází ke krvácení. O postižené místo se musí následně hodně pečovat.

Více než jedno století stará je metoda Salabrasion, která se stále využívá. Místo, kde bude prováděn zákrok, se zmrazí nebo se použije anestézie a potřou vodou se solí. Následně se místo brousí jako u metody Dermabrasion nebo se místo odírá dřevěným hranolem obaleným v gáze. Proces se podle potřeby opakuje.

Standardním způsobem pro odstraňování je laser. Při této metodě nedochází ke krvácení jako u předchozích, ale nedá se určit, kolikrát musí člověk bolestivou proceduru podstoupit. Metoda je založena na krátkých záblescích intenzivního světla, které prochází přes vrchní vrstvu kůže. Počet návštěv záleží na velikosti tetování, složitosti motivu, umístění, provedení a také stáří.

Nejlepší variantou, která není tak bolestivá, je Cover-Up. Jde o proces, kdy se nechtěné tetování překryje novým. Pokud se proces provede kvalitně, tak nejde poznat, že na místě bylo něco jiného. Ve většině případů je nutné použít větší, výraznější a tmavší motivy. (Fiksa, Tetování, 2011)

Ať už si člověk vybere kteroukoliv metodu odstranění, tak nejdůležitější pro úspěšnost zákroku je kvalita tetování, jeho provedení a stáří. Proto je velice důležité, aby si člověk tetování dobře rozmyslel a byl si naprosto jist, že si zvolil správně. U tetování by se nemělo nic uspěchat. Přece jen by mělo být na celý život.

4 PRŮZKUM LIDÍ S TETOVÁNÍM

4.1 PŘEDMĚT PRŮZKUMU

Předmětem průzkumu jsou lidé s tetováním, jejich rozhodnutí a výběr motivu tetování.

4.2 CÍL PRŮZKUMU

Cílem průzkumu bakalářské práce je zjistit:

- důvod, pro který se člověk rozhodne pro tetování
- výběr motivu tetování

4.3 Stanovení hypotéz

V souladu s cílem průzkumu jsme zformulovali následující hypotézy:

Hypotéza H1:

Předpokládáme, že nejčastějšími důvody, proč se lidé rozhodnou pro tetování, jsou zalíbení v tetování následované chutí projevit se navenek.

Hypotéza H2:

Předpokládáme, že tetování pro dotazované bude projevem osobnosti, názoru a stylu, než projevem chvilkového zájmu.

4.4 Metody průzkumu

Při sběru informací od respondentů jsme použili nestandardizovaný dotazník (Gavora, 2000, s. 99). Dotazník měl pouze 8 otázek, dali jsme si záležet na jednoduchých a jasných formulacích.

4.5 Charakteristika průzkumného vzorku

Samotný průzkum byl prováděn dotazníkovou formou a jeho cílem bylo zjistit, proč se někdo pro tetování rozhodl. Co hrálo roli ve výběru motivu a zda je tetování dotazovanými považováno za projev jejich životního stylu. Dotazník byl samozřejmě anonymní. Respondenti byli získáváni převážně za pomoci získaných známostí. Dále byli osloveni zákazníci tetovacího salónu a dotazník byl také zveřejněn k volnému vyplnění na internetu.

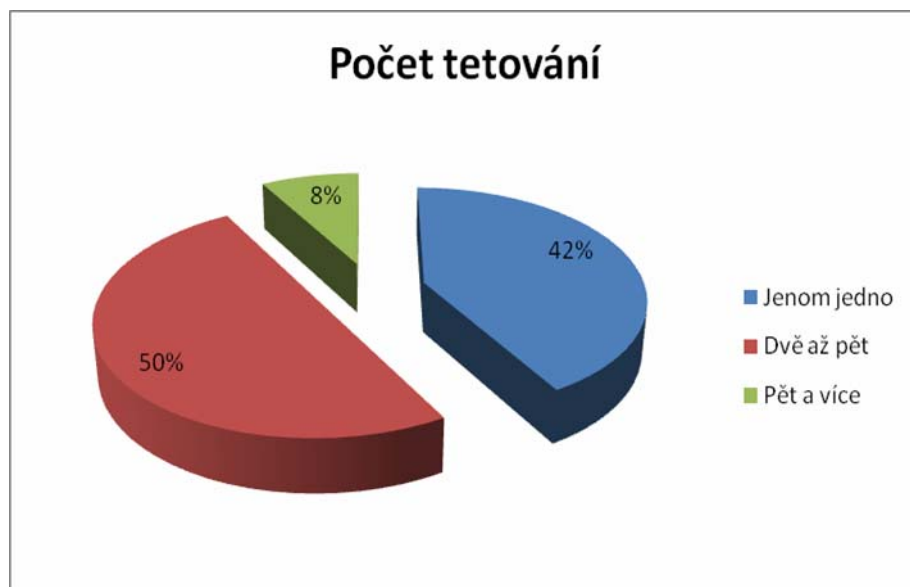
5 VÝSLEDKY DOTAZNÍKU

Dotazníku bylo zhotoveno dvacet kopií v papírové podobě. Na dotazník nakonec odpovědělo šestnáct respondentů, kteří byli ochotni se zúčastnit. Na dotazník, který byl umístěn na internet, odpovědělo osm lidí. Celkově bylo k zhodnocení dvacetčtyři dotazníků. Jejich odpovědi jsou podle zvolených otázek zobrazeny pro přehlednost pomocí následujících grafů, které byly vytvořeny v programu Microsoft Excel.

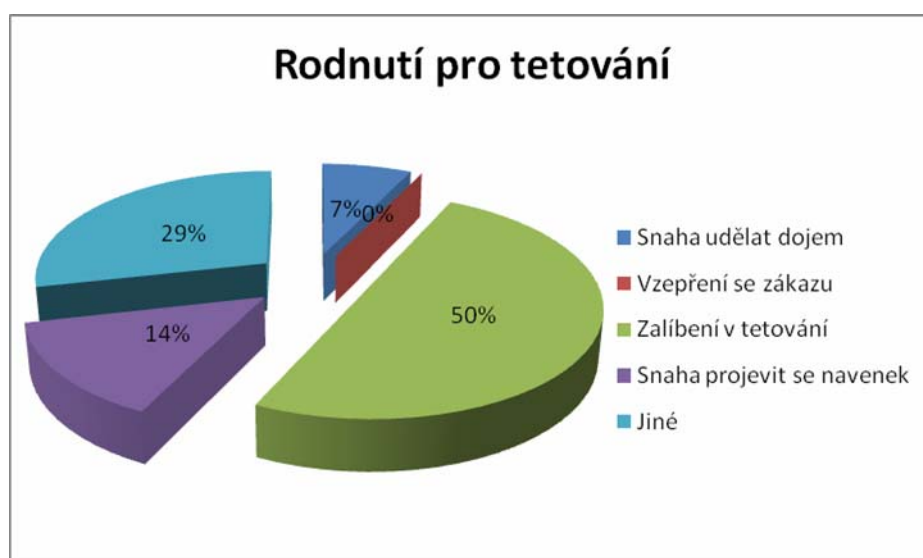

Na dotazník odpovídaly převážně ženy. Muži neprojevovali přílišný zájem se zapojením do průzkumu.

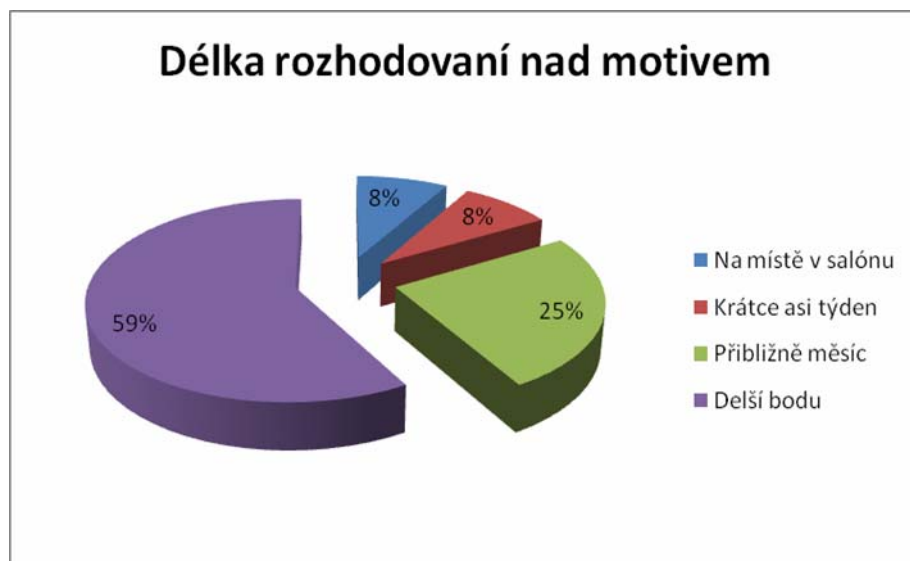

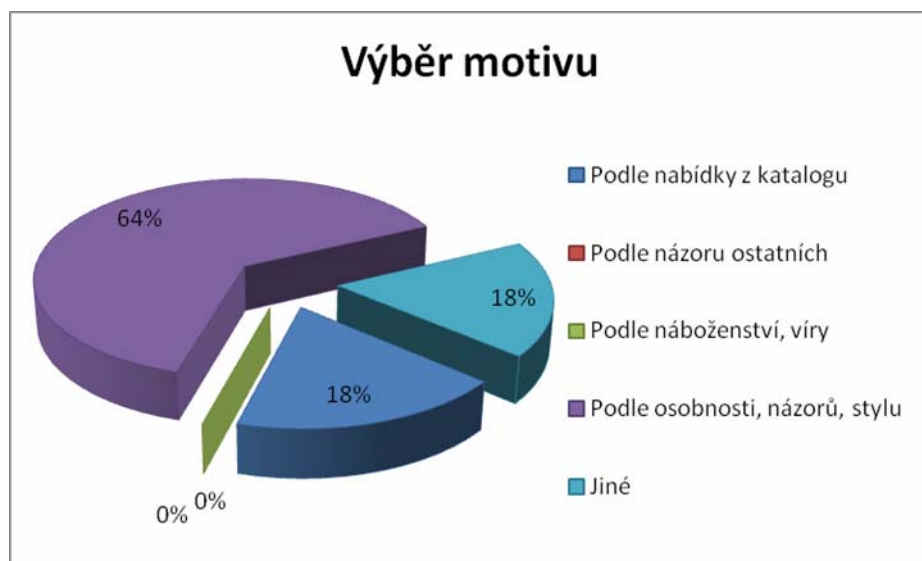
Většina dotazovaných má zatím dvě až pět tetovacích, zatímco lidí s pěti a více tetováními se zúčastnilo nejméně.

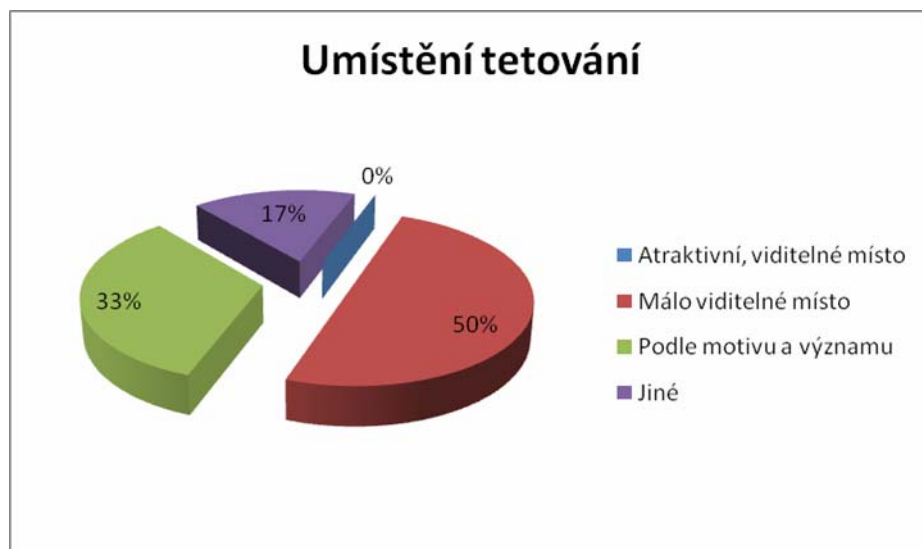
Polovina lidí se pro tetování rozhodla, protože v něm našli zalíbení. Druhá nejpočetnější skupina byli lidé, kteří měli pro tetování různé důvody. Mezi ně patří: snaha odlišit se, vyjádřit svou osobnost nebo „přirozeně“ ozdobit své tělo. Nikdo se pro tetování nerozhodl proto, aby se vzepřel zákazu rodičů.

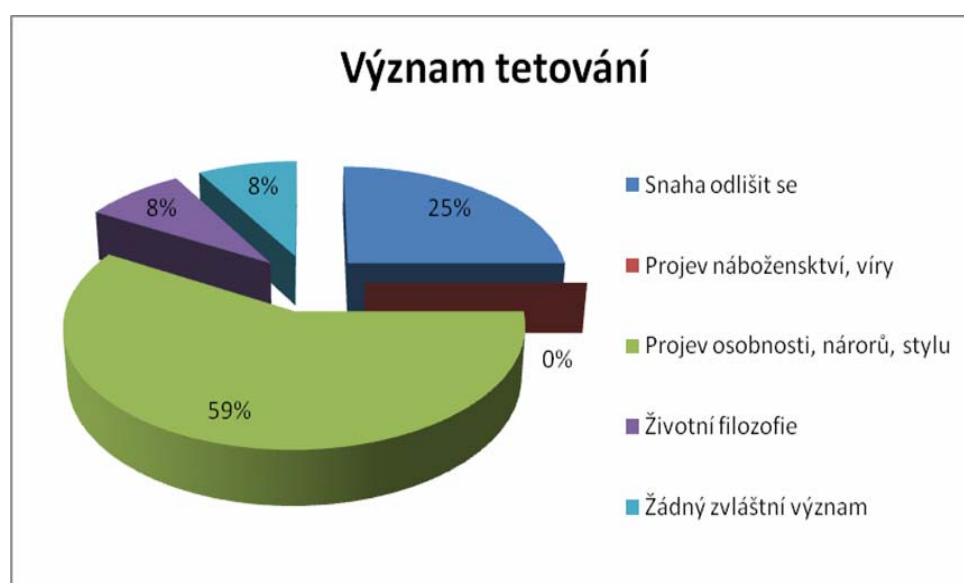
Větší polovina lidí se rozhodovala nad výběrem toho správného motivu delší dobu. Druhou nejpočetnější skupinou byli lidé, kteří se rozhodovali měsíc. Oproti očekávání se našli i lidé, kteří si motiv vybrali přímo na místě v salónu.

Většina dotazovaných si vybrala motiv tetování podle své osobnosti, názorů a stylu. Ostatní si vybrali z nabízených motivů v katalogu nebo měli své vlatní motivy výběru jako: snaha výběru motivu s hodnotou pro danou osobu nebo výběr takového motivu, který v budoucnu neomrzí. Nikdo se nenechal ovlivňovat ve výběru ostatními a také si nikdo nezvolil motiv podle svého náboženství nebo víry.

Polovina dotazovaných si vybrala málo viditelné místo, protože své tetování nepotřebuje vystavovat. Druhá nejpočetnější skupina byli lidé, kteří volili umístění podle motivu a významu tetování. Nikdo si nezvolil atraktivní místo, aby bylo tetování vidět. Dotazovaní, kteří zvolili variantu jiné, uváděli většinou vliv dvou možností, které byly v nabídce.

Pro většinu dotazovaných tetování znamená projev jejich osobnosti, názorů a stylu. Na druhém místě se umístila snaha odlišit se. Pro nikoho nemělo tetování náboženský význam.

Většina dotazovaných se shodla na tom, že si v budoucnu nechá udělat další tetování. Jenom zlomek dotazovaných už další tetování nechce.

Byly stanoveny dvě hypotézy pro daný dotazník:

Hypotéza H1:

Předpokládáme, že nejčastějšími důvody, proč se lidé rozhodnou pro tetování, jsou zalíbení v tetování následované chutí projevit se navenek.

První hypotéza se zaměřovala na důvody rozhodnutí pro tetování. Potvrdilo se, že většina lidí si zvolí tetování, protože v něm najdou zalíbení. Druhá část hypotézy se nepotvrdila, protože druhá nejpočetnější skupina lidí se pro tetování nerozhodla z důvodu projevení se. Druhou nejčastější odpovědí byla možnost jiné, kde bylo uvedena snaha odlišit se, vyjádřit svou osobnost nebo „přirozeně ozdobit své tělo. Teda hypotéza H1 se nepotvrdila.

Hypotéza H2:

Předpokládáme, že tetování pro dotazované bude projevem osobnosti, názoru a stylu, než projevem chvilkového zájmu.

Další hypotéza se týkala významu tetování pro člověka. Potvrdilo se, že pro většinu lidí bude znamenat projev osobnosti, názoru a stylu. Hypotéza H2 se potvrdila.

6 DOPORUČENÍ PRO PRAXI

Na základě analýzy výsledků dotazníkového průzkumu formulujeme následující doporučení pro praxi:

- ve vztahu k věku - první tetování možná jen smývatelnou barvou
- ve vztahu k hygieně - správný výběr tetovacího salónu
- ve vztahu k místu tetování na těle - možný problém u zaměstnavatele apod.

ZÁVĚR

Práce byla napsaná s cílem prozkoumání tetovací kultury, jak z pohledu minulého, tak současného. Bylo shrnuto tetování v průběhu dějin ve všech kulturách, kde se objevilo. Některé z nich jsou už jenom historickým odkazem a jiné ve stejné nebo částečně proměněné formě existují dodnes. Všechny tyto kultury tvoří nesmazatelný odkaz, který přispěl k tetování, jak ho známe dnes. Uvedeny byly také různé vlny a trendy ze světa moderní doby, které následně ovlivnily vývoj tetování v České republice, který byl také popsán v samostatné kapitole.

Nutný pro vykreslení tetování a jeho kultury byl také popis samotného procesu, který k němu patří. Celý proces začíná rozhodováním, kdy je důležité si uvědomit, jaký význam tetování bude mít a zda není jenom otázkou náhlého rozhodnutí. Když dojde ke konečnému rozhodnutí, tak následuje výběr motivu a jeho umístění. V práci byly vypsány nejčastěji vyhledávané motivy a jejich význam, protože to úzce souvisí s člověkem, jeho osobností, názory a také stylem. Dále do procesu spadá popis samotné aplikace tetování a její možná úskalí, následná péče o tetování a také možnosti odstranění tetování, pokud se to stane nutností z důvodů nekvalitně odvedené práce nebo například ztráty významu pro svého nositele.

Poslední část práce se zaměřila na praktické zkoumání formou kvantitativního výzkumu, ke kterému byl použit zpracovaný dotazník. Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit, proč se lidé rozhodnou nechat si tetování udělat. Dále co hrálo roli ve výběru tetovacího motivu a zda považují tetování za projev svého životního stylu. Dotazník byl přehledně formulován jednoduchými otázkami, které byly všem srozumitelné. Jak je popsáno ve výsledcích dotazníku, některé stanovené hypotézy se potvrdily a jiné zase byly milné. Velkou roli ve výsledcích určitě hrálo složení respondentů. Vliv mohla mít skutečnost, že většina zúčastněných byly ženy. Také životní styl zúčastněných mohl být významným faktorem. Možnost „jiné“, která byla u několika otázek, mohla mít také výrazný vliv na celkovém procentuálním rozložení výsledků. Důležité je, že většina lidí si zvolila tetování z dobrého důvodu, čímž je

zalíbení a ne například z důvodu vzdoru. Správné je také, že se nad tetováním rozhodovali delší dobu, a že svým tetováním chtěli projevit svojí osobnost, názory a styl. Také skutečnost, že si zvolili převážně méně viditelná místa, je důkazem významu tetování a ne jenom snahy předvádět se. Většina také uvedla, že tetování plánuje do budoucna, což je poslední důkaz oblíbenosti tetování, jeho významu a nakonec samotného zařazení se do tetovací kultury.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- DIGITALIS, R. (2009). *Goth - Magie v temné kultuře*. Praha: VOLVOX GLOBATOR. ISBN 978-80-7207-744-1.
- FIKSA, I. R. (2005). *Tetování*. Žďár nad Sázavou: Suwolu press. ISBN 80-903618-1-1.
- FIKSA, I. R. (2011). *Tetování*. Žďár nad Sázavou: Bodyart Press s.r.o. ISBN 978-80-87525-00-5.
- FIKSA, R. (2009). *Encyklopedie Bodyartu*. Žďár nad Sázavou: Suwolu Press. ISBN 978-80-903957-4-9.
- GAVORA, P.: *Úvod do pedagogického výzkumu*. Bratislava: UK, 2001. ISBN 80-223-1628-8.
- HEMINGSON, V. (2010). *Tetování Katalog Motivů - Základní příručka bodyartu*. Praha: Nakladatelství Slovart, s.r.o. ISBN 978-80-7391-403-5.
- RYCHLÍK, M. (2005). *Dějiny odívání - tetování, skarifikace a jiné zdobení těla*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 80-7106-780-6.
- VALENTA, V. (2011). *Tetování a Tetování*. Praha: Nakladatelství Deus. ISBN 978-80-87408-03-2.
- VESELÝ, K. (2011). *Kmeny*. Praha: Bigg Boss, Yinachi. ISBN 978-80-903973-2-3.
- WATKINS, J. (2011). *Tetování Symboly a Významy*. Praha: Nakladatelství Brána, a.s. ISBN 978-80-7243-523-4.
- ZÍTEK, O. (1962). *Lidé a móda*. Praha: Nakladatelství Orbis. ISBN 11-024-62.
- PLECHÁČOVÁ, D. *Hrůzu nahánějící transsexuál se stal hvězdou veletrhu tetování v Brightonu* [online] [cit 2012-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.super.cz/8531-hruzu-nahanejici-transsexual-se-stal-hvezdou-veletrhu-tetovani-v-brightonu.html>>.
- PLECHÁČOVÁ, D. *Chtěli byste ji mít doma? Tahle děsivá upíří žena byla hvězdou veletrhu tetování ve Venezuele* [online] [cit 2012-01-30]. Dostupné z WWW:<<http://www.super.cz/8444-chteli-byste-ji-mit-doma-tahle-desiva-upiri-zena-byla-hvezdou-veletrhu-tetovani-ve-venezuele.html>>.

Příloha A - Dotazník

Osobnost člověka s tetováním jako projevem životního stylu

Tento dotazník slouží k účelům bakalářské práce zaměřené na lidi, kteří si nechali udělat tetování. Jeho účelem je zjistit, proč se pro tetování rozhodli? Co hrálo roli ve výběru motivu? Zda považují tetování za projev svého životního stylu? Veškeré zjištěné údaje jsou anonymní a budou využity pouze pro ilustraci daného tématu bakalářské práce. Prosím snažte se odpovídat co nejupřímněji. Děkuji!:)

1. Máte nějaké tetování?

Ano   Ne

2. Kolik tetování máte?

- a) Jenom jedno
- b) 2-5
- c) 5 a více

3. Proč jste si nechal /a tetování udělat?

- a) Chtěl/a jsem mít něco stylového a udělat dojem
- b) Chtěl/a jsem se vzepřít zákazu rodičů
- c) Našel/a jsem v tetování zalíbení
- d) Chtěl/a jsem se projevit navenek
- e) Jiné.....

4. Jak dlouho trvalo Vaše rozhodování nad motivem?

- a) Vybral/a jsem ho na místě z katalogu
- b) Rozhodoval/a jsem se krátce asi týden
- c) Rozhodoval/a jsem se asi měsíc a pak jsem si to ještě nechal/a nějaký čas uležet
- d) Motiv jsem rozmýšlel/a už delší dobu

5. Co mělo vliv na výběr motivu?

- a) Vybral/a jsem si něco ve studiu z katalogu, co se mi líbilo
- b) Nechal/a jsem si poradit od ostatních, co bych si měl/a nechat udělat
- c) Vybral/a jsem si nebo vytvořil/a motiv na základě svého náboženství, víry
- d) Vybral/a jsem si nebo vytvořil/a motiv, který vystihuje mou osobnost, názory, styl
- e) Jiné.....

6. Co mělo vliv na umístění tetování?

- a) Zvolil/a jsem nějaké atraktivní místo, aby mé tetování bylo vidět
- b) Zvolil/a jsem místo, které není na očích, nepotřebuji ho vystavovat
- c) Zvolil/a jsem místo, podle motivu a významu tetování
- d) Jiné.....

7. Co pro Vás tetování znamená?

- a) Jde čistě o ozdobu, kterou se chci odlišit od ostatních
- b) Zachycuje mé náboženství, víru
- c) Chtěl/a jsem tetováním projevít svou osobnost, názory, styl
- d) Je to moje životní filozofie, která mě vystihuje
- e) Nepřikládám tetování zvláštní význam

8. Plánujete do budoucna další tetování?

Ano   Ne

Děkuji za Váš zájem a pomoc, kterou jste mi poskytli vyplněním tohoto krátkého dotazníku!:)

Příloha B – Článek ze stránek Super.cz

HRŮZU NAHÁNĚJÍCÍ TRANSSEXUÁL SE STAL HVĚZDOU VELETRHU TETOVÁNÍ V BRIGHTONU

2. února 2012 10:00

S veletrhy tetování se poslední dobou roztrhl pytel. Poté, co se v Caracasu na události nazvané Venezuela Expo Tattoo 2012 stala hvězdou Mexičanka Mary José Cristerna známá jako upíří žena, se konala podobná akce i v anglickém Brightonu. O víkendu se tam sjeli milovníci tetování a piercingu již popáté a opět se bylo na co dívat...

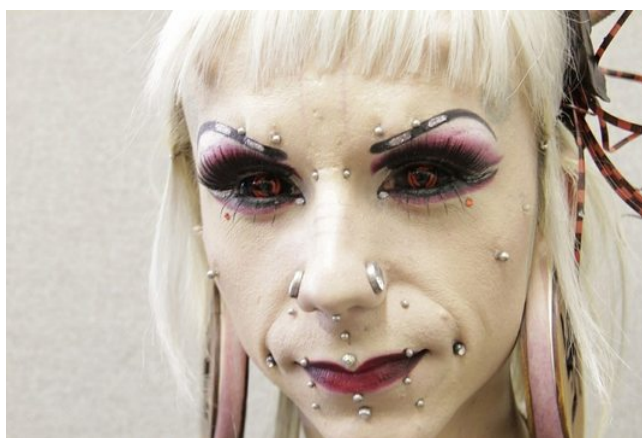
Na Brighton Tattoo Convention patřil mezi nejextrémnější hosty transsexuál Roni Lachowitz, který zastává veganskou stravu a jehož vizáž je skutečně nepřehlédnutelná. Výrazný make-up, plno piercingů ve tváři, barevné kontaktní čočky, obrovské kruhy v ušních boltcích a plno dalších „vylepšení“ se skrývá na Roniho obličejí a těle.

Chybět nemohli ani tatěři, kteří se na výtvary podobných uměleckých děl na tělech podílejí. Zastoupení zde našli například studia Magnuma Opus Tattoo, Skin Candy Tattoo Studios a Wildcat z Brightonu, Holy Cow Tattoo z Eastbourne nebo Madam Butterfly's Tattoo z Hastingsu. ■

FOTOGALERIE

Roni Lachowitz ■

fotobanka Profimedia

V Anglii měli o víkendu sraz všichni milovníci tetování a piercingu. ■

fotobanka Profimedia

Jeden z účastníků se vyfotil před plakátem akce. ■

fotobanka Profimedia

Nic Vega na Brighton Tattoo Convention. ■

fotobanka Profimedia

Dagmar Plecháčová, Super.cz

Straženo dne 2. 2. 2012, zdroj: <http://www.super.cz/8531-hruzu-nahanejici-transsexual-se-stal-hvezdou-veletrhu-tetovani-v-brightonu.html>

Příloha C – Článek ze stránek Super.cz

CHTĚLI BYSTE JI MÍT DOMA? TAHLE DĚSIVÁ UPÍŘÍ ŽENA BYLA HVĚZDOU VELETRHU TETOVÁNÍ VE VENEZUELE

30. ledna 2012 11:14

Do venezuelské metropole Caracas se o víkendu sjeli milovníci tetování a piercingu z širokého okolí. Konala se tam totiž akce nazvaná Venezuela Expo Tattoo 2012, kde se předvedlo více než 200 tatérů z Venezuely, Argentiny a Mexika. K vidění bylo plno kolikrát až děsivě vypadajících jedinců. Jednou z nejvýraznějších účastnic se stala také Mexičanka Mary José Cristerna zvaná „upíří žena“, která svou přeměnu v upírku dovedla téměř k dokonalosti.

Není divu, že Cristerna, která je ve španělsky mluvících zemích poměrně známá, byla hlavní hvězdou celé akce. Její vizáž je skutečně propracovaná do posledního detailu.

Extravagantní Mexičanka nejdřív začala několika tetováními na pažích a nohou, pak přišlo na řadu celé tělo a piercingy. Následovaly velké kruhy v ušních boltcích a nakonec si na zubní chirurgii nechala vytvořit špičaté tesáky a pod kůži vpravit implantáty připomínající rohy. Aby byl výsledný efekt dokonalý, dělá si výrazný make-up. Účes z černých vlasů s vyholenými stranami na hlavě je už jen poslední třešničkou na dortu. ■

FOTOGALERIE

Mary Jose Cristerna je známá jako upíří žena. ■

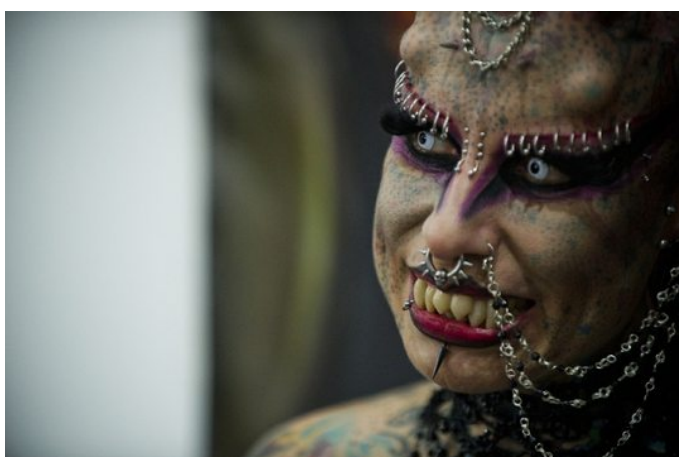
fotobanka Profimedia

Expo Tattoo 2012 ve Venezuele bylo jen pro silné povahy. ■

fotobanka Profimedia

Upíří žena z Mexika nemohla na události chybět. ■

fotobanka Profimedia

Victor Peralta z Venezuely se taky "vylepšil" tetováním a piercingy. ■

fotobanka Profimedia

Dagmar Plecháčová, Super.cz

Staženo 30. 1. 2012, zdroj: <http://www.super.cz/8444-chteli-byste-ji-mit-doma-tahle-desiva-upiri-zena-byla-hvezdou-veletrhu-tetovani-ve-venezuele.html>

PŘÍLOHA D – TETOVACÍ MOTIVY

SRDCE

RŮŽE

Zdroj: HEMINGSON, V. (2010). *Tetování Katalog Motivů - Základní příručka body-artu*. Praha: Nakladatelství Slovart, s.r.o. ISBN 978-80-7391-403-5, str. 83, 97

VODA

KOI KAPR

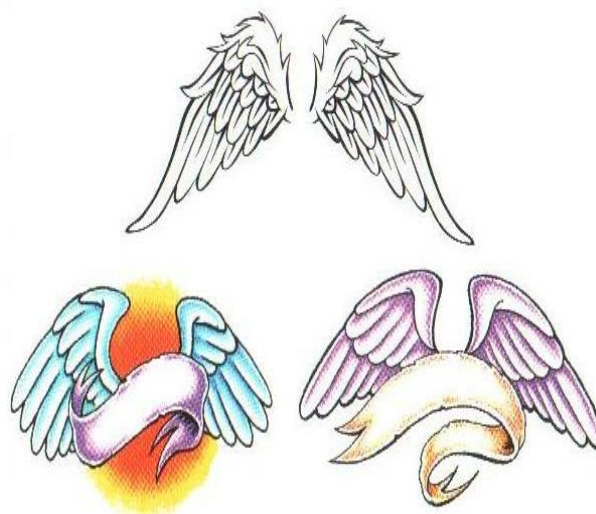
Zdroj: HEMINGSON, V. (2010). *Tetování Katalog Motivů - Základní příručka body-artu*. Praha: Nakladatelství Slovart, s.r.o. ISBN 978-80-7391-403-5, str. 98, 110

MOTÝL

KŘÍDLA

Zdroj: HEMINGSON, V. (2010). *Tetování Katalog Motivů - Základní příručka body-artu*.
Praha: Nakladatelství Slovart, s.r.o. ISBN 978-80-7391-403-5, str. 119, 132

LEBKA

DRAK

Zdroj: HEMINGSON, V. (2010). *Tetování Katalog Motivů - Základní příručka body-artu*.
Praha: Nakladatelství Slovart, s.r.o. ISBN 978-80-7391-403-5, str. 173, 198

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Pavla Raszková

Obor: Vzdělávání dospělých

Forma studia: prezenční

Název práce: Osobnost člověka s tetováním jako projevem životního stylu

Rok: 2012

Počet stran: 56

Celkový počet stran příloh: 8

Počet titulů použité literatury: 11

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: PaedDr. Milan Hejdiš, PhD.